

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (3080) 2009 MARCH - KOVAS 31 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Tarp prakalbų ir vilčių

Bėgantis laikas pažeria visko – ir amžinų vertybių, ir laikinų; pažeria ir blogybių.

LAIKO nešamas žmogus visa tai regi, jaučia, liečia ir pasirenka, o pasirinkęs naudoja. Kai kas sukelia džiaugsmą, kai kas liūdesį ar nusivylimą. Laimingi tie, kurie sugeba ar spėja atrinkti vertybes teisingai, pripažinę, kad jie skirti ne tik šiai dienai ir ne vien tik sau. Jie renkasi ne laikinumą, ne šiandieną, bet ateitį. Jie kuria gyvenimą didesnę ir prasmingesnę negu dažnai viskuo pasirodanti kasdienybė. Jeigu šitokių ar panašių žmonių daugiau patenka į valstybių valdymo sluoksnius, galima tikėtis kraštui daug daugiau naudingų sprendimų. Štai atsiradus būtinybei ką nors staigiau keisti, pvz. ištikus rimtoms finansinėms krizėms ar atsiradus valstybės likimą liečiančių išorinių įsikišimų, aukščiau paminėto principingumo valstybininkai savo ėjimais visada susilauks didesnio tautos pritarimo, sujudinančio laikytis vienybėje. Tuo tarpu išryškėję savanaudžiai darosi nepatikimi dar ir dėl to, kad tokius remia ir į juos panašūs balsuotojai, visada savo balsą atiduodami kaip kyšį – gal ir man bus kokia nauda, jeigu jį išrinks. Į valdžias einančių visokių buvo ir bus. Nelengva jiems. O kai principai kertasi su pataikavimais, reikia ne tik išminties ir žinoviškumo, bet ir švaresnės sąžinės. Pastaroji vistiek lieka viena iš pagrindinių moralei stiprinti veiksmų, kartais gal jau kai kam atrodingi kaip koks nurašytas į nuostolius daiktas, kažkokia viduramžių seniena, besipainiojanti tarp modernaus gyvenimo poreikių, naujų filosofijų bei idėjų. O vis dėlto tikro ir skaidraus idealizmo dar neatsisakyta. Dažnai jis nuskamba ir aukštųjų politikų prakalbose, tarsi kaip koks vertingas pinigais užmokėti miniai, kad ji patikėtų, kas sakoma ir žadama. Idealiais brūkšniais yra piešiamos ir ateities vizijos, be kurių planavimas būtų apsunkintas. Pabrėžimai, kaip turėtų būti eina vizijų takais. Daug tiesos yra pasakoma, bet kokiu būdu sakymus įgyvendinti, dažnai tarsi paliekama kitiems. O kas tie kiti?

NEBETOLI ir gegužės 17-oji, kada bus renkamas Lietuvos prezidentas. Kandidatai jau registruojasi, balsuotojai tariai ką rinkti, partijos stengiasi, kad jų išstatyti kandidatai laimėtų. Žvelgiant į sąrašus atrodo, kad siekiančių prezidentūros žmonių užtenka. Lyg ir pasirinkti yra iš ko. Bet klaustukų irgi netrūksta. Iš visų nepadarysi vieno, o jei ir padarytum, ar būtų tikrai tas ar ta, ko pageidaujama? O pageidaujama, žinoma, gero prezidento. Valstybės vadovas turi būti geras vadovas. Bet tas gerumas kažį ar visų vienodai suprantamas. Vieni gal iš vadovo tikisi negalimo, bet pažadėto; kiti gal žiūri, kokia kam asmeninė nauda po tų rinkimų bus? Gal kai kurie ir valstybę mato, o ne tik save toje valstybėje. Gal reikėtų rinkti tokį vadovą, kuris -ri būtų valstybei naudingiausi? Netgi šitaip reikėtų iš viso klausti? Kaip ten bebūtų, balsuotojai pasiruošę su savo viltimis ir lūkesčiais. Ir gerai. Blogai būtų, jeigu nieko nelauktų ir nesitikėtų. Tikėtina, kad šį kartą pasyviųjų nebus daug. Kas gali kartotis, tai skirtingos pažiūros į prezidentavimą. O kas vienoda – tai tvirti siekiai būtinai prakišti savo partinį kandidatą, nors jo kvalifikacijos tam darbui būtų per silpnos. Todėl partijų atsakomybė keliant kandidatus išlieka didelė. Kas darytina, jeigu į tą atsakomybę kreipiamas per mažas dėmesys, ir tik su skambiais šūkais palydimas žmogus Lietuvai vadovauti. Idealu būtų, jei tinkamo kandidato neturinčios partijos susilaikytų nuo mėginimų prakišti savąjį. Rodos, partijų reikalai neturėtų viršyti valstybinius. Bet šitam idealui tapti kūnu ir įsitvirtinti, turbūt reikės dar laiko. ČS

Tūkstantis pavasarių sveikino gražiausias Vilniaus apylinkes ir senąsias šimtmečių šventoves... (Ntrs. iš leidinio *Vilnius*)

“Demokratijų” eksportas

VILIUS BRAŽENAS

Dėl “demokratijos” į politinį sąmyšį įklimpęs Pakistanas labai primena į panašų sąmyšį kadaise atsidūrusį Iraną. Anuo metu Iranas buvo Vakarams draugiškas, gerai ginkluotas, nors ir ne “demokratinė”, Šacho Palėvio valdoma valstybė. Daug kam kairėje, suprantama, užkliuvo Šacho keliama didinga Persijos istorija: tai buvo “nacionalizmas”. Tačiau antisovietinė ir bent ne prosovietinė Vakarų spauda Iraną laikė esantį stipria užtvara sovietų įsiskverbimui į arabų kraštus.

Propaganda prieš Šachą neveikė, kol 1977 m. JAV prezidentu tapo globalistų pastatytas Jim Carter. Jo prisipažinimu, politikos jis išmokęs iš Z. Brežnevsio.

Tuos mokslus jis gan greit pritaikė per globalinės politikos gudrybes Irane. Pajutę minkštumą Vašingtone, sovietiniai pasaulinių demonstracijų žinovai (“už laisvę”, “už žmogaus teises”) savo talentus ėmė taikyti Irane. Kai kariuomenė bandė stabdyti (pagal kariškius) priešvalstybinę veiklą, Vašingtonas pasiuntė vieną JAV generolą įkalbėti Irano generolus netrukdyti “demokratijos” kūrimo ir skaitytis su “žmogaus teisėmis”.

Dėl to Šachas Palėvis buvo priverstas atsistatydinti, iš tremties Paryžiuje grįžo raudonas islamo mula Kuomenis, Irane pražydo “demokratija”. Keli generolai ir jų šeimos nariai buvo pakabinti ant mėsos kablių, ir piliečiai patyrė, kaip atrodo Kuomenio “žmogaus teisės”.

Permainą patyrė ir amerikiečiai. Šacho diktatūros priešai mulos “demokratai” sulaužė net barbarų laikais galiojusias svetimų kraštų atstovų neliečiamumo tradicijas. Minia įsilaužė į JAV ambasadą. Buvo pažeminančiai, viešai pajuokai, “suareštuoti” ir įkalinti ambasados darbuotojai. Nežiūrint “žmogaus teisių” ir prez. J. Carter vyriausybės purkštavimų, mėnesiais buvo laikomi belaisviais. Tik, kai prezidento rinkimus 1980 m. laimėjo R. Reagan, Irano “demokratai” pabūgo galimų tikros Amerikos žygių ir paleido belaisvius. Tačiau Irano kariškių, paklausiusių užsieniečių spaudimo, neįsikišimo prieš “protesto demonstracijas” pasėkos matomos ir šiandien.

Nukelta į 7-tą psl.

Šiame numeryje

Liustracijos regimybė – 2 psl.

Kanados vakaruose pristatyta Lietuva – 3 psl.

Valdovų rūmai – pilietinis projektas ar malda plytai? – 4,5 psl.

“Man reikia jūsų” – 6 psl.

Lietuviško pavasario dvelksmas Dubline – 7 psl.

Žemaitijos įdomybės – 8,11 psl.

M. Rubackytės koncertai – anapus Niagaros – 9 psl.

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 - rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - rėmėjo • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Lietuvos vyskupų konferencijos susirinkimas

Lietuvos vyskupų konferencijos visuotinis susirinkimas įvyko kovo 17 d. Vilniuje. Jame Apaštališkasis Nuncijus arkivyskupas Peter Stephan Zurbruggen pasveikino ganytojus šv. Juozapo iškilmės proga, atsisveikindamas trumpai apžvelgė Lietuvoje praleistus tarnystės metus, trumpai pristatė į Lietuvą atvyksiantį naująjį Apaštališkąjį Nuncijų arkivyskupą Luigi Bonazzi. Arkivysk. Zurbruggen balandžio pradžioje išvyksta tęsti savo tarnystės į Austriją.

Lietuvos ganytojai susirinkime aptarė Lietuvos Šeimos centro ir Lietuvos *Caritas* metines ataskaitas, dalijosi mintimis apie šių institucijų indėlį šiandieninėje Lietuvoje, patiriančioje sunkmečio problemas bei įvairius iššūkius. Svarstyta kaip bažnytinės bendruomenės galėtų geriau pasitarnauti telkiant ypatingų sunkumų varginamus žmones. Vyskupai susipažino su įvairių katalikiškų judėjimų ir organizacijų pateiktais pasiūlymais, kokiomis priemonėmis Bažnyčia galėtų prisidėti prie pagalbos žmonėms. Pabrėžta, jog ypatingas dėmesys turi būti skiriamas solidarumo ir bendrystės bei vilties žiniai skleisti kiekvienos vyskupijos parapijose. Parapija šiuo sunkmečiu ypač svarbi palaikant viltį, vienijantis maldai, stiprinant solidarumą bei telkiant žmones konkrečiai savitarpio pagalbai vietinėse bendruomenėse.

Pasidalinta informacija apie bendradarbiavimą su įvairiomis valdžios institucijomis. Vyskupai dalijosi mintimis apie dvišalių sutarčių įgyvendinimą, rengiant įstatymus ir juos taikant praktikoje. Ganytojai nusprendė paskelbti kreipimąsi ir jame išreikšti savo ir lietuvių tautos solidarumą, vienybę bei maldos bendrystę su Šventuoju tėvu. Susirinkimo metu ganytojai diskutavo Lietuvos seminarijų bei Kauno VDU KTF perspektyvas, patvirtino kunigų, kurie vyks studijoms į užsienio universitetus, sąrašą.

Užsienio sielovados klausimais vyskupai sutarė, kad labai svarbu sudaryti aiškius susitarimus su vietos vyskupais dėl siunčiamų kunigų lietuvių sielovadai talkinti. Nuspręsta, jog kunigas į užsienio sielovadą būtų skiriamas trejiems metams su galimybe pratęsti paskyrimą. Taip pat nutarta, kad kunigai, kurie siunčiami talkinti lietuvių sielovadai užsienyje, nebūtų inkardinuojami vietinėse vyskupijose.

Baigiant apaštalo Pauliaus Jubiliejinius metus ir švenčiant Evangelinės žinios tūkstantmetei Lietuvai Jubiliejų, ganytojai dar kartą atkreipė visų dėmesį į gilesnio Šv. Rašto pažinimo, jo skaitymo ir maldos gyvenimo kartu su Šv. Raštu svarbą. Posėdžio metu buvo pristatytas lankstinukas apie maldą kartu su Šventuoju Raštu (*Lectio Divina*), kuris bus skleidžiamas per parapijas ir maldos grupes.

Arkivyskupas S. Tamkevičius pristatė *Pilgrimų kelio vadovą*, kurio leidimas yra Jono Pauliaus II Pilgrimo kelio projekto dalis. *Vadove* pristatomos Šventojo Tėvo aplankytos vietos bei Lietuvos tikintiesiems svarbios šventovės, kurios yra įtrauktos į popiežiaus Jono Pauliaus II piligrimystės kelią Lietuvoje. Gausiomis nuotraukomis, istoriniais aprašymais ir žemėlapiais traukianti knyga labai pasitarnaus tiek Lietuvos, tiek užsienio šalių piligrimams, lankantiems Bažnyčiai Lietuvoje svarbias vietas.

Liustracijos regimybė

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Vasario 26 d. *Bernardinai* politikos komentarų skiltyje patalpino Jurgio Jurgelio rašinį *Dėl Liustracijos įstatymo patobulinimo*. Arba buvęs VSD vadovas apsimeta prisidedas prie liustracijos proceso, arba sąmoningai mulkina skaitytojus. Kai gaudomi tik pūgžliai, tai ešeriai ir šamai gali jaustis saugiai. Pūgžliais vadinu KGB bendradarbius, ešeriais – etatinius KGB darbuotojus, šamais TSKP-LKP bei komjaunimo vadovus. Visos šios žuvys plėšrūnės, tačiau ne visos vienodai pavojingos.

Lietuvos respublikos Liustracijos įstatymas yra liustracijos imitacija, regimybė, numestas kaulas laisvės kovotojams raminti: su pūgžleliais kovokite, kapstykitės, įtarinėkite, pranešinėkite, riekitės. Be reikalo J. Jurgelis verkšlena, kad kaulą Maskva apgraužė. Ne viską nuo kaulo Maskva nugraužė, o ešerių ir šamų mėsa liko Lietuvoje, tik ją šiukštu liesti. Neliečia, net neužsimena apie ją ir buvęs VSD vadovas.

Kai teismai vertina užsakytus nužudymus, didesniu nusikaltėliu laikomas ne žudikas, o nužudymo užsakovas, nes žudikas tėra įrankis nužudymo užsakovo rankose. Kai kalbame apie CK, NKVD, MVD, KGB, tas prievartos struktūras reikia laikyti nusikaltimų vykdytojomis. Represijų įkvėpėjai ir organizatoriai tarsi pamirštami, nes jie, gerai užsimaskavę, betarpiškai represijų nevykdė, egzekucijose tiesiogiai nedalyvavo. Iš tikrųjų represijų, prilygstančių tautiniam, religiniam bei ideologiniam genocidui, įkvėpėja ir organizatorė buvo SSRS komunistų partija, Lietuvoje – jos padalinys – Lietuvos komunistų partija (LKP). LKP buvo represijų užsakovė, jai buvo pavaldi KGB. KGB iš LKP gaudavo užduotis, KGB komunistų partijai už nuveiktus juodus darbus ir atsisakitydavo. Todėl Lietuvoje LKP CK, miestų bei rajonų komunistų partijos sekretorius bei jų parankinius reikia laikyti nepalyginamai didesniais nusikaltėliais už etatinius kagėbistus bei jų parankinius kolaborantus.

Kai Lietuvoje LKP atsiskyrė nuo SSKP, kartu su šiuo aktu buvo įpiršta ir palaikoma nuomonė, kad partija ne tik nutraukė saitus su praeitimi, bet tarsi atliko atgailą, kalčių išpirkimą. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, LKP sekretoriai nebuvo persekiojami, ėjo į valstybės valdymo aukščiausius postus. O štai represinių struktūrų parankiniai-kolaborantai tapo esminiais kaltininkais, vaizdžiai tariant, tvėnkinyje šamai tapo saugūs, o pūgžliai gaudomi. Buvęs pirmasis LKP sekretorius Algirdas Mykolas Brazauskas yra prasitaręs, kad represinių struktūrų veiklos archyvus reikėtų sude-

ginti. Kol visuomenė nenutvėrė, su VRM (MVD) archyvais taip ir buvo pradėta elgtis.

Paskelbus nepriklausomybę, etatiniai KGB darbuotojai iš darbo buvo atleisti įvardinus juos kariškiais, suteikiant jiems socialinę globą, jų veiklos įslaptinimą. Taip etatiniai KGB darbuotojai įsitaisė įvairiose verslo priedangos organizacijose, palankiausiomis sąlygomis išvengė atsakomybės. Ką jie veikia prisidengę verslu, nesunku numanyti, nes, kartą davę priesaiką, kagėbistai iki grabo lieka kagėbistais. Netenka abejoti, kad jų paslaugomis sėkmingai naudojasi Rusijos saugumo struktūros, todėl “ešerių” veikla turėtų būti itin stebima, jų neturi aplenkti viešinimas.

Neetatiniai KGB darbuotojai – kolaborantai, jų veiklą atspindintys dokumentai buvo atiduoti Liustracijos komisijos žinion, kuri tuos pūgžlelius dabar ir meškerioja. O kas daroma su KGB šeimininkais represijų užsakovais, kur jų veiklą atspindintys archyvai? Kodėl nesiaiškinama ir neviešinama jų veikla, kodėl jiems neribojama galimybė užimti aukštas pareigas nepriklausomoje valstybėje?

Kur gi tas KGB šeimininkų archyvas yra, kas jame šeimininkauja, koks jo saugumas, koks prieinamumas? Pasirodo, toks archyvas, kaip ir buvęs KGB archyvas pavadintas Ypatinguoju, yra tame pačiame Gedimino prospekte, prieš Savivaldybės aikštę name, pažymėtame 12-uuoju numeriu. Čia, kaip ir pirmajame, šeimininkauja Lietuvos Archyvų departamentas. Jame saugomas Lietuvos komunistų partijos dokumentų kompleksas, kurį sudaro XIX š. pab. – 1991 m. Lietuvos komunistų partijos, Lietuvos komjaunimo, socialistų, socialdemokratų bei visuomeninių organizacijų ir asmenų fondai. Jei KGB archyvų saugumu pagal išgales rūpinosi buvę politkaliniai, visuomenė, tai komunistų partijos archyvai buvo ir išliko buvusios partinės nomenklatūros rankose, todėl apie jų turinį bei saugumą pastarieji ir nežino. Štai kodėl, Liustracijos įstatyme ne pataisas reikia daryti, o jį keisti iš esmės, ypač liustruoti “šamus”.

Seimo narių Arvydo Anušausko ir Dalios Kuodytės nuostatos neplėsti liustracijos, nes laiku nebuvęs priimtas desovietizacijos įstatymas, neturi jokio pateisinamo pagrindo ir negali būti kliūtimi tikrai liustracijai. Desovietizacija keičiama ne įstatymais, visuomenėje *homo sovieticus*, kaip rodo patirtis, dar gyvuos ilgai, o genocidai, tarp jų – sovietinis (ideologiniu pagrindu), senaties neturi, jo organizatoriai turi būti įvardinti, paviešinti, užkirsta jiems galimybė vadovauti valstybės reikalams.

Viena minutė

Dažnai prie tavęs prisitartina Šv. Dvasia su prašymu: “Duok man vieną minutę”. – Vienos minutės užtenka susikaupti ir su karšta meile pažvelgti į Dievą. – Vienos minutės užtenka savo kančias ir nemalonumus paaukoti Dievui ir įsigyti gausių nuopelnų. – Vienos minutės tereikia paaukoti kokią aukelę ir tuo savo sielą papuošti brangiu perlu. – Vienos minutės tereikia vienam meilės aktui sužadinti ir nuširdžiai dvasia susijungti su Dievu. – Vienos minutės užtenka savo valią sujungti su Dievo valia dėl visko, kas tave ištinka. – Vienos minutės užtenka atlikti vieną gailėstingą darbą sielai. – Vienos minutės tereikia vieną akimirsnį Dievui pareikšti pasitikėjimą. Per vieną minutę gali valios aktu pradžiuginti Dievą, sau ir sieloms daug naudos atnešti, atlygindamas Dievui už visas nuodėmes. Vienos minutės tereikia trumpa maldele užtarti skaistyklos vėles pas Dievą. Matai, nesuskaičiuojamos tavo gyvenimo minutės yra atiduotos tavo laisvai valiai. Juo daugiau tas minutes panaudosi, tuo labiau priartėsi prie malonių šaltinio ir daugiau pasisemsi išganymo bei palaimos sau ir kitiems.

Su Bažnyčios leidimu (versta iš vokiečių kalbos) *Marijos širdies garbės sargyba*.

Atsiuntė – mons. A. Svarinskas, Vilnius

Kai darbas, kūryba ir grožis per Verbų sekmadienį veda mus į Prisikėlimo džiaugsmą...

Kanados vakaruose pristatyta Lietuva

Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė š.m. kovo 14-17 d. lankėsi Alber-toje, vakarų Kanados provin-cijoje. Iš 3,6 milijonų Albertos gyventojų 4500 yra lietuvių kilmės.

Ambasadorė paminėjo Nepriklausomybės atkūrimo dieną kartu su Edmontono ir Kalgario lietuvių bendruome-nėmis bei turėjo oficialų vizi-tą, kurio metu susitiko su Al-bertos provincijos ministere-iais, įstatymų leidėjais, spau-da ir visuomenės veikėjais. Daugiausia dėmesio skirta Lietuvos ir Albertos provincijos bendradarbiavimo plėtrai mokslo ir inovacijų bei švietimo ir kultūros srityse, taip pat aptartas galimas bendradarbiavimas tarp Lietuvos ir Al-bertos policijos departamentų.

G. Damušytė susitiko su lietuvių kilmės Albertos provincijos finansų ir verslamo-nės ministere I. Evans, žemės ūkio ir kaimo plėtros ministri-teriu G. Groeneveld, aukšto-jo mokslo ir technologijų mi-nisteriu D. Horner, Kultūros ir bendruomeniškumo minist-teriu L. Blackett, provincijos parlamento pirmininku K. Kowalski, savivaldybių klausimus kuruojančiu parlamenta-ru T. Lukaszuk, Edmontono policijos l.e.p. komisaru, pro-vincijos tarptautinių ir tarpvy-riausybinių santykių bei pra-monės ir prekybos specialis-

Nuotraukoje Albertos parlamento pirmininkas Ken Kowalski ir LR ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė. Toliau dešinėje – Kanados parlamento pirm. P. Milliken

tais, Albertos universiteto at-stovais.

Ambasadorės susitikime su Albertos parlamento pir-mininku, prie kurio prisijungė tuo metu provincijoje besilan-kantis federacinio parlamen-to-Bendrųjų rūmų pirminin-kas P. Milliken, buvo aptarti Lietuvos-Kanados dvišaliai santykiai ir abiem šalim rūpi-mi energetikos bei prekybos klausimai. Po susitikimo am-basadorė buvo pakviesta daly-vauti parlamento sesijoje, ku-rioje ji buvo pristatyta kaip garbės svečias.

Pagrindinis provincijos dienraštis “Edmonton Jour-nal” kovo 15 d. laidoje at-spausdino interviu su amba-sadore apie jos vizito tikslus siekiant sustiprinti Lietuvos-Albertos prekybinius ir moks-linio bendradarbiavimo ry-šius, taip pat nušvietė Lietu-vos veiklą Afganistane, kur tarnauja daug Kanados karių iš Albertos provincijos.

Vizitą organizavo Ed-montono ir Kalgario apylin-kių pirmininkės N. Korris ir E. Krausienė.

LR ambasada Kanadoje

Šeimą ginantis įstatymas

Dr. RŪTA GAJAUSKAITĖ, kriminologė

Gražią kalėdinę dovaną pateikė seimas žmonėms – Nepilnamečių apsaugos nuo nei-giamų viešosios informacijos priemonių po-veikio įstatymo pakeitimus, kuriais siūloma uždrausti rodyti fizinį, psichologinį smurtą, kankinimus, žudymus, turto naikinimą, lytinių organų demonstravimą, nešvankius gestus ir t.t. Apibendrinant tai būtų uždraudimas visos už-sienietiškos kenksmingos vaizdinės informaci-jos, žalojančios vaiko psichologinę brandą, vi-sos lėkštos ir tik instinktus dirginančios smur-to-sekso produkcijos, propaguojančios dorovi-nį nuosmukį.

Įstatymas buvo paruoštas dar praeitos ka-dencijos seime, bet įstrigo, nes “žydriesiems albinams” nepatiko punktas, draudžiantis agi-tuoti už homoseksualius santykius! Matote, skelbė jie, Lietuvoje galioja žmogaus, lytinių mažumų teises ginantis įstatymas! Tačiau “al-binai” užmiršo, kad virš įstatymo yra Konstitucija, kurios 29 straipsnis gina dorovę, jos la-bui netgi apribodamas teises ir laisves! “Žyd-rieji” ne tik užmiršo tai, bet ir išdrįso apskūsti Konstituciniam teismui seimo priimtą “Krikš-čionišką šeimos koncepciją”! Na, teisėjai žino 29 straipsnį, juo labiau, kad teismo pirminin-kas K. Lapinskas – signataras ir pirmininkavo komisijai, kūrusiai šią Lietuvos konstituciją!

Už tokį skundą rinkėjai labai praretino “žydrųjų albinų” gretas – iš 36 pasirašiusiųjų prieš “Šeimos koncepciją”, didžioji dalis “nu-byrėjo” – rinkėjai neišrinko į šeimą gejų mė-gejų. Mažesnioji dalis prasmuko seiman per partinius sąrašus... Aišku, reikėtų viešai pas-kelelti tautai kurie seimūnai, priešingai Kons-titucijai, trukdo, stabdo ar taiso šeimą ginan-čius įstatymus, juo labiau, kad jų gynyba turėtų būti įtvirtinta Baudžiamajame kodekse.

Vilnius – vienintelė Europos valstybių

sostinė, kurios gatvių nesuteršė gejų paradai! Nesuplazzdėjo ir vaivorykštinė vėliava – demo-ralizacijos pergalės simbolis!!! Nepravažiavo agitacinis autobusas... Europos sąjungos par-lamentas priėmė rezoliuciją, grąšinančią tiems, kas trukdys geėjams! Į tai Lietuvos sei-mas priėmė “Šeimos koncepciją”, įtvirtinusią krikščionišką požiūrį į šeimą bei moralę!

Lietuvoje šiuo metu sekso parduotuvėse galima įsigyti per 200 homoseksualizmą pro-paguojančių leidinių ir per 300 vaizdajuosčių! Tačiau jų, išskyrus 25 gejų aktyvistus, daugiau niekas neperka... Tuo pačiu metu išleista viena vienintelė informacinio pobūdžio 80 puslapių brošiūrėlė *Sodoma ir Gomora* buvo kaipmat apskūsta prokuratūrai! Tyrimo metu atlikta Žurnalistų ir leidėjų etikos komisijos eksper-tizė ir išvados taip pat nepatiko geėjams, mėgė-jams ir tolerantams ir jie pasiūlė savo, turinčių specifinių žinių ir įgūdžių ekspertus!

Na, su specifinėm žiniom ir įgūdžiais eks-pertai jau ir be ekspertizės akivaizdžiai šališki. Bet ne tai svarbiausia – o teisė, lygių galimy-bių teisė į kitokią nuomonę, žodžio laisvę ir pareigą paremti konstitucinę santvarką Lietu-voje! Argi ne metas susirūpinti dėl dorovės gynimo Lietuvoje laisvės? Visa lyginamoji (spaudos, videojuostų, institucijų) analizė pa-tvirtina, kad pažeidinėjamos gyventojų daugu-mos teisės, jau nebekalbant apie kitų mažumų (vaikų, moterų, invalidų) teises, privilegijuo-jant vienintelę (iš dešimties) gejų mažumą, ką draudžia Konstitucija.

Tik sveikos, doros šeimos išugdyta lietu-vių tauta sukūrė savo valstybę, jos teisinius pamatus – Statutus, Konstituciją – ir apgynusi savo laisvę, išsaugojusi papročius, per kraujo upes perbridusi, bet išsaugojusi savo žmoniškumą, turi teisę gyventi ir kurti ateitį savo žemėje pagal savo valią, savo tautišką požiūrį ir Konstitucijoje įtvirtintą dorovę.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Jungtis su Švedija

Kovo 19 d. pirmojoje Europos Vadovų tarybos (EVT) sesijoje susitarta dėl papildomų 5 bln. eurų, kurie bus skirti Europos ener-getikos infrastruktūros pro-jektams. Lietuva, Latvija ir Švedija galės įgyvendinti elektros jungties per Baltijos jūrą projektą, kuriam Eu-ropos sąjunga skiria 175 mln. eurų (600 mln. litų).

Susitarti pavyko tik suti-kus su Vokietijos reikalavi-mu, kad finansavimas bus skiriamas tik tiems projek-tams, kurie bus parengti iki 2010 m. pabaigos. Lietuva siekė, kad dalis Europos ekonomikos gaivinimo plane numatytų lėšų energetikos sektoriui – 175 mln. eurų (604 mln.) litų būtų skirta elektros tiltui iš Švedijos į Baltijos šalis tiesti.

Steigs įmonę

Maždaug 1.5 bln. litų vertės jungties su Švedija “Swedlink” projektą turėtų įgyvendinti Lietuvos valsty-binio investuotojo bendrovė “Leo LT”, Švedijos “Svenska Kraftnat”, taip pat Latvijos ir Estijos energetikos bendrovės. 350 km ilgio, apie 700-1000 megavatų galios elektros tilto, kuris būtų tiesia-mas Baltijos jūros dugnu, projekto galimybių studiją atliko Švedijos bendrovė “Sweco International”. Pro-jektą numatoma įgyvendinti iki 2016 m.

Kovo 20 d. Briuselyje su-sitikę Lietuvos ir Latvijos vyriausybės vadovai Andrius Kubilius ir Valdis Dombrovskis sutarė, jog reikia steigti bendrą Lietuvos, Lat-vijos ir Švedijos įmonę, kuri įgyvendintų elektros jungties iš Švedijos projektą. Premje-rai taip pat pakartojo įsipareigojimą kurti bendrą, vie-ningą ir laisvą Baltijos šalių elektros rinką, aptarė sudė-tinę ekonominę ir finansinę padėtį. V. Dombrovskis įvertino Lietuvos iniciatyvą į bendrą forumą pakviesti tri-jų Baltijos valstybių premje-rus, energetikos ministerius ir regiono energetikos įmo-nių atstovus.

Kas populiariausi?

Valdantieji Tėvynės są-junga-Lietuvos krikščionys demokratai (TS-LKD) kovą išlaikė – pirmąją poziciją partijų populiarumo lentelėje. Jei kovo pabaigoje būtų vykę seimo rinkimai, TS-LKD surinktų daugiausia rinkėjų balsų (18.1%). Vasa-rį už šią partiją būtų balsavę 14.6% rinkėjų. Antrą vietą užimančiai opozicinei partijai “Tvarka ir teisingumas” bū-tų tekę 12.1%, o trečioje vie-toje – opoziciniai socialde-mokratai, už kuriuos būtų balsavę 9.2% apklaustųjų.

Ketvirta liko opozicinė Dar-bo partija, po jos – Liberalų sąjūdis. Kitos partijos, ap-klausos duomenimis, nebūtų įveikusios privalomo 5% sei-mo rinkimų lygio.

Paskelbusi, kad dalyvaus prezidento rinkimuose euro-komisarė Dalia Grybauskaitė sulaukė didesnio žmonių palaikymo nei prieš mėnesį. D. Grybauskaitė, kaip ge-riausiai jų interesams atsto-vaujančią politikę, kovo mė-nesį nurodė 36.9% apklaus-tųjų, 10% daugiau negu vasa-rį. Prezidentą V. Adamkų geriausiai atstovaujančiu jų interesams laiko 11.1% ap-klaustųjų. Vasarį tokių buvo 14.5%. Į trečią vietą pakilo socialdemokratė, buvusi so-cialinių reikalų ir darbo mi-nisterė Vilija Blinkevičiūtė. Ketvirtas liko jai vietą užlei-dęs premjeras, Tėvynės są-jungos-Lietuvos krikščionių demokratų vadovas Andrius Kubilius. Kovą jis išlaikė tokį patį populiarumą kaip vasa-rį. Kovą jam palankumą iš-sakė 5.2% apklausos dalyvių, vasarį jų buvo 5%. Penktą vietą užima opozicinės par-tijos “Tvarka ir teisingumas” vadovas Rolandas Paksas.

Atsistatydino vadovas

Valstybinės energetikos bendrovės “Leo LT” vado-vas Gintautas Mažeika atsi-statydino iš pareigų. Tai jau antrasis pernai gegužę įkur-tos įmonės vadovas, palie-kantis šį postą – pernai ru-denį jį paliko Rymantas Juo-zaitis. Nuo pernai spalio “Leo LT” vadovaujantis G. Mažeika teigė, jog didėjan-tis politikų nepasitikėjimas ir tolesnis “Leo LT” priešini-mas su visuomene bendrovei kenkia – menkina jos repu-taciją ir įtakoja strateginių projektų eigą. Bendrovė dis-kredituojama partnerių ir fi-nansinių institucijų akyse, prarandamas laikas. Jis ne-bematė galimybių tokiomis sąlygomis rezultatyviai dirbti.

Pasak jo, pasaulinėje praktikoje pasiteisinusi vals-tybės ir verslo partnerystė Lietuvoje žengia pirmuosius žingsnius ir tenka pripažinti, kad šis projektas nėra pats geriausias jos pavyzdys. “Bu-vau ir esu tikras, kad spren-dimas turėti tokią bendrovę Lietuvoje yra teisingas, tik būtina sugebėti išnaudoti jos galimybes. Tam reikia politi-nės valios judėti į priekį ir apjungti tai, kas yra geriau-sia verslo ir valstybės valdy-mo praktikoje, užtikrinant viešąjį interesą ir pažangų, šiuolaikinės vadybos princi-pais pagrįstą bendrovės veiklos valdymą”, – pabrėžė G. Mažeika. 1.7% “Leo LT” ak-cijų valdo Lietuvos, 38.3% – VP dešimtuko valdoma bendrovė “NDX energija”.

RSJ

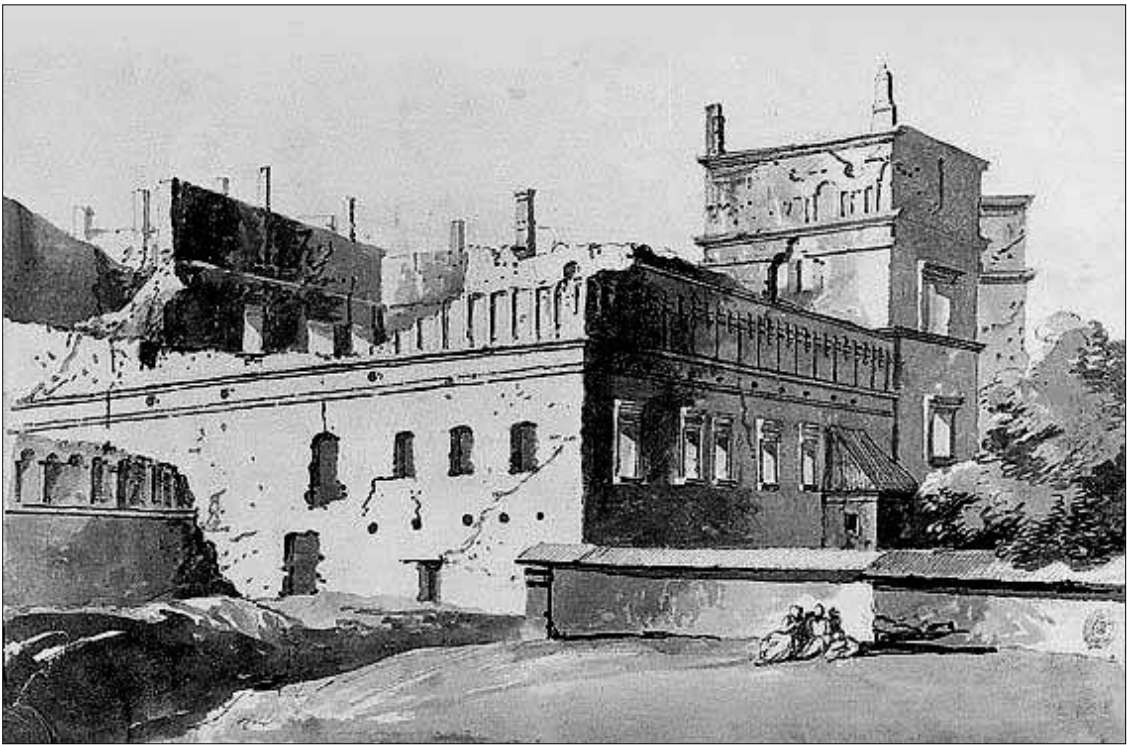
Valdovų rūmai – pilietinis projektas ar malda plytai?

Profesorius, Valdovų rūmų atstatymo entuziastas ir rašytojas Kazys Almenas sako, kad be Valdovų rūmų Katedros nė nebūtų, o tie, kurie tyčiojasi iš šių savo bendrapiliečių, branginančių Valdovų rūmų idėją, rodo savo infantiliškumą ir neturėtų vaizduoti, kad jie yra už pilietinės visuomenės sukūrimą. Tačiau profesorius įsitikinęs, kad Lietuva tiesiog pasmerkta būti sėkminga valstybė. Kalbėjosi Neringa Lašienė.

– Valdovų rūmai – kontroversiškai vertinamas projektas. Jų atstatymo idėja plaukiojo dar sovietmečio laikais. 1975 m. pernelyg negarsinant ir prisidengiant restauravimo programomis buvo atstatyta keletas Žemutinės pilies ansamblio pastatų, pvz., Arsenalas (dabar – Taikomosios dailės muziejus), o 1983 m. buvo pasiūlyta suprojektuoti Nacionalinę dailės galeriją atstatytuose Valdovų rūmuose. Prasidėjus Atgimimui ši idėja vėl atgijo, ir Valdovų rūmai pradėti minėti kaip valstybingumo simbolis. Lėšas rūmų tyrimams ir jų atstatymui ėmėsi rinkti prof. Česlovo Kudabos vadovaujamas Lietuvos kultūros fondas, tyrėjams padėti rinkdavosi savanoriai talKininkai, o 1993 m. buvo įkurtas Pilių tyrimo centras “Lietuvos pilys”. Taigi Valdovų rūmai buvo vienas iš simbolių, kurie tautiškai, patriotiškai nusiteikusiems žmonėms buvo labai svarbus, tarsi galybės grįžimo ženklas. O dabar jau jis, įgijęs visai kitą konotaciją, neva tai vos ne pagal saldinių dėžutės piešinį statomas betoninis monstras. Balsai, ginantys Valdovų rūmus, vis tylą, juos, jų idėją ginti tarsi ne prestižas, pasisakydamas už Valdovų rūmus tarsi iškrenti iš intelektualų lauko. Valdovų rūmai vietoj didybės ženklo tapo susipriešinimo ar net patyčios iš patriotizmo, pilietinės savivokos kaitos simboliu.

Archeologai, kasinėdami Valdovų rūmų teritoriją, atrado nemažai 14-15 šimtmečiui priklausančių daiktų ir reikmenų. Laiko išbandymus atlaikę 16 šimtmečio herbinis koklis su Lietuvos herbu – Vytimi, spyna ir papuošalų rinkinys

LDK valdovų rūmai iš šiaurės vakarų pusės 1797 m. pagal P. Smuglevičiaus pieš.

gilia mūsų žmonių bėdą. Sli-džiausias dalykas yra, kai nemėgsti pats savęs, iš nevisavertiškumo kompleksų kyla įvairių visuomeninių bėdų, įskaitant ir agresyvumą.

Gal pasąmonėje manoma taip – na, aš lietuvis, ne koks prancūzas, bet, jei bandysiu viešai paneigti savo lietuvišką dalį, tai gal kiti mane mieliau priims, būsiu arčiau išsivajotos Europos. Dėl Valdovų rūmų galima turėti įvairių nuomonių, bet ta grupė žmonių, kurie tyčiojasi iš Valdovų rūmus remiančių, parodė būtent savo infantiliškumą. Deja, jie buvo pakankamai įtakingi ir sugebėjo tas patyčias paversti “intelektualumą” imituojančia mada.

Stengdamiesi būti “europiečiai” jie nusizengė vienai iš esminių europiečio elgesio taisyklių – nedera tyčiojotis iš simbolių, kurie yra brangūs kitiems. Žinoma, tokių atvejų pasitaiko ir Vakarų Europoje. Taip elgiasi kai kurie kraštutiniai radikalai bei tie, kurie stengiasi bet kokiomis priemonėmis į save atkreipti dėmesį. Sakykim, tie, kurie

Manoma, kad Aleksandras Jogailaitis (1492-1506) iš Aukštutinės pilies persikėlė į žemutinę ir pradėjo vėlyvosios gotikos rūmų statybą

tyčiojasi iš religinių simbolių ir vadina tai menu ar laisvės išraiška. Dalis antisemitizmo irgi yra šio pobūdžio. Kartais žydus niekina ar nekenčia net tie, kurie gyvenime jų nebuvo susitikę, bet žino, kad dėl to bus sujudimas, bus atkreiptas

dėmesys, todėl užsiriša svas-tiką ar ja pamojuoja. Patyčios, kaip infantiliškumo, kompo-nentas be abejonės, yra.

– *Taigi Valdovų rūmai vis dėlto simbolis?*

– Ne visai tinkamas klausimas. Joks simbolis neegzistuoja kaip raudona spalva arba kaip trikampis, tai mūsų sąmonės sukurtas reiškinys. Tai, kas simbolis vieniems, kitiems gali juo nebūti. Todėl derėtų klausti, nuo kada ir ko-kiam skaičiui žmonių Valdovų rūmai buvo ir yra simbolis. Jau 1831 metų sukilėliams tai buvo simbolis, vienas iš jų programos punktų buvo rūmus atstatyti. Sukilėliai stojo prieš carą, o caro laikais Valdovų rūmai ir buvo nugriauti, tad liko tiesioginė simbolinė sąsaja. Per Atgimimą Valdovų rūmai taip pat buvo vienas iš svarbių simbolių, jų atkūrimui buvo renkamos lėšos. Po Nepriklausomybės atgavimo ta tradicija tęsėsi, sukurtas fon-das, iki šios dienos surinkta keletas milijonų litų, žmonės prisidėjo, aukodami laiką ir pastangas. Ar yra dar koks kitas projektas Lietuvoje, kuriam visuomenė būtų paauko-jusi tiek lėšų; kuriame būtų darbavęsi tiek savanorių? Šiems žmonėms ir daugeliui jiems pritariančių tai yra vals-tybingumo simbolis. Nėra sunku sukarikatūrinti tiek žmones, tiek idėjas. Pilietinė visuomenė susidaro iš žmo-nių, kurie dėl tam tikrų savo idealų aukoja savo pastangas, pinigus. Tie, kurie tyčiojasi iš šių savo bendrapiliečių, bent neturėtų vaizduoti, kad jie yra už pilietinės visuomenės su-kūrimą.

– *Nemanau, kad vien dėl mados taip keitėsi nuomonė dėl Valdovų rūmų...*

– Valdovų rūmai buvo vie-nas iš istorinę tradiciją turin-čių ir per Atgimimą realybe tapusių pilietinės visuomenės projektų. Jis turėjo unikalią

galimybę tapti vienijančiu pro-jektu. Ypač svarbus jis galėjo būti kūrybinei Lietuvos bend-ruomenei. Prie jo savo kūrybi-nėmis pastangomis būtų galė-ję prisidėti dailininkai, skulp-toriai, architektai ir visa kūry-binė inteligentija. Deja, racio-nalus, inteligentiškas diskur-sas šia tema neįvyko. Viršų paėmė šaipūnai, tai tapo ma-da ir iš esmės nutraukė racio-nalų dialogą. Kadangi finan-sai buvo paskirti, projektas vyko toliau, bet jau be norma-laus diskurso. Pagal seną iner-ciją vadovavimą projektui perėmė nomenklatūrinė gru-pė. Visų pirma, tame dialoge nebegalėjo dalyvauti visuo-menė, antra, jį vykdę architek-tai sugebėjo idėjos įgyvendini-mą apgadinti. Jie sumanė, kad, jei rūmai atstatomi nuo nulio, reikia būtinai parodyti, kad tai muliažas, nebe verty-bė. Vertybė yra pamatai. Nes-iimu vertinti jų motyvacijos, gal jie išties nuoširdžiai sten-gėsi būti modernūs, bet tos “modernizacijos” pakenkė pie-tinių rūmų įvaizdžiui. Naudo-damiesi tuo pretekstu, kad originalūs pamatai turi būt matomi ne tik iš kairės ir de-šinės, bet taip pat ir iš viršaus (paklauskime, kokiame pasta-te pamatai matomi iš vir-šaus?) jie “pakabino” pietinį korpusą ant betoninių stulpų, pirmo aukšto grindyse supro-jektavo skylių ir netgi iš lauko prikūrė šiltnamius primenan-čių vitrinų. Mano, kaip ir dau-gelio kitų, nuomone, simboli-nio pastato esmė yra įvaizdis, tas įvaizdis yra kompromituo-jamas siekiant “modernumo”. Na, tai šaukštas deguto. Svar-biausia, kad rūmai stovi, su laiku tas klaidas bus galima ištaisyti. Nereikės, manau, nei dvidešimties metų, ir tie da-bartiniai “modernumai” atro-dys labai jau senamadiški...

– *Nepasitenkinimas kyla ir dėl nežinia kaip ir kokios vertės perkamų daiktų Rūmams, nors iki šiol nėra aiškios vizijos, kas ten bus. Akivaizdu, kad ne Na-cionalinė dailės galerija.*

– Ar tų senienų pirkimas gerai, ar blogai galbūt reikėjo palikti spręsti platesniems vi-suomenės sluoksniams, ne tik muziejininkams. Gal jie pri-pirko gerų daiktų, gal už gerą kainą, nemenkinu jų, kaip specialistų, sugebėjimų. Ta-čiau muziejų mums netrūks-ta. Valdovų rūmai ne tos pa-skirties. Ten galėjo (ateityje, manau, taip bus) kabėti spe-cialiai nutapyti paveiks-lai, at-spindintys Lietuvos istoriją, o ne koks Italijos vaizdelis. Bal-dai galėjo būti padaryti Lietu-vos meistrų, o ne kokio seno-vės dailidės iš Švarcvaldo. Teigiama, kad tai “autentika”. Puiku, eksponuokite tą “au-tentiką” muziejuose.

Klaipėdoje įvykusio MLRT rinkiminio susirinkimo prezidiumas š.m. vasario 21 d.
Ntr. J. Česnavičiaus

Valdovų rūmai – pilietinis projektas ar malda plytai?

Atkelta iš 4-to psl.

Kas atsitinka, kai Valdovų rūmų salėje pastatoma kokia „autentiška“ seniena, už kurią sumokėta gal pusę milijono? Atsakymas aiškus – erdvė aplink tą objektą atimama iš žmonių veiklos. Ji privalo būti saugoma.

Kaip gražiai be vadins, ji tampa „muziejinė“. Č. Kuda-bos, ir ne tik jo, vizija buvo, kad Valdovų rūmai bus visų Lietuvos piliečių rūmai, plačiai prieinami, plačiai naudojami. Šią diskusiją kol kas nutraukė jau minėtos šių laikų šaipūniškos „mados“ ypatybės, bet rūmai stovės šimtmečius. Ateis laikas, ir diskutuojama bus racionaliai, jau turint šiokios tokios patirties. Jei jau tikrai norime būti „europiečiai“ ir „modernūs“, tai turėtume pastebėti, jog toje pačioje Europoje jau keičiasi ir muziejų samprata. Autentiška – savo keliu, ją galima apsaugoti ir archyvuose, o muziejų paskirtis yra suteikti informaciją. Geras muliažas šia prasme yra geriau, negu autentiška plyta. Tačiau muziejaus kūrimas šioje vietoje yra primityvus romantinio pagoniškumo apraiška. Mes esame postmodernistinės visuomenės žmonės, dirbame kompiuteriais, o meldžiamasi XVI a. plytai. Pagaliau, plyta yra plyta.

Tačiau kiek laiko išieškota, kiek kūrybinio ar valstybinio džiaugsmo atimta! Valstybiniai simboliai yra tam, kad keltų džiaugsmą, kad jais jaustum pasitenkinimą, pasididžiavimą.

– Gal nepasitenkinimas kyla ir dėl to, kad Valdovų rūmai užgožia kitą svarbų daliai Lietuvos piliečių simbolį – Katedrą?

– Kodėl? Katedra stovi ten, kur ji stovi?

– Šventykla ten stovėjo dar ikirikikščioniškaisiais laikais.

– O kodėl ji ten stovėjo? Todėl, kad šalia – valdovų pilis. Viduramžių Europoje katedros buvo statomos prie ar netoli valdovų rūmų. Vilniuje netrūksta vietų, kur galima statyti dideles bažnyčias, Šv. Jonų, Bernardinų, Šv. Mikalojaus bažnyčios pastatytos ant gero grunto, jos ir stovi. Žemutinė pilis buvo statoma ant kietos žemės iškyšulio – nuo kalno į pelkę. Aplink kalną tekėjo Vilnelė, iš Odminių gatvės pusės – Kačerga, kuri ir dabar teka, tik po žeme, o aplinkui tęsėsi gili pelkė. Gera gynybinė vieta, užtat pilį čia ir statė. Piliai kieto grunto pakako, tačiau prie jos, o ne kur kitur, privalėjo stovėti ir katedra. Jai vietos ant kieto grunto nepakako, todėl teko kalti į pelkę stulpus, ant jų katedrą ir statyti. Užtat tos katedros ir griuvo. Jei pastatas griūva, aiškiai vieta netinkama, bet ją vis atstatinėjo toje pačioje vietoje. Paskutinė sugriuvusi buvo aukštesnė už dabartinę. Barokinė Katedra, Šv. Kazimiero koplyčia yra jos dalis. Yra istorinis nesusipratimas teigti, jog Valdovų rūmai netinka prie Katedros. Anaipol, Katedra ten nestovėtų, jei nebūtų Žemutinės pilies. Be Žemutinės pilies jos vieta nepaaiškinama, kaip, beje, ir Senamiesčio, kurio pagrindinė – Pilies – gatvė, pavadinta ir išplanuota taip todėl, kad vedė būtent į pilį. Vilniuje, kaip ir daugelyje kitų viduramžių Europos miestų, religinė ir pasaulietinė valdžia privalėjo būti arti viena kitos. Taigi Žemutinės pilies

atstatymas užpildo prieš tai Vilniuje žiojėjusią istorinę tuštumą.

– Kaip čia nutinka, kad Lietuvoje entuziazmas imtis kokio nors projekto išblėsta ir lieka „tik verksmai ir dantų griežimas“? Todėl klausimėlis, kaip sakoma, ne į temą. Minėjote apie savinieką, būdingą daliai Lietuvos piliečių. Ar šiųmetiniai sausio įvykiai nėra tos pačios prigimties, kaip ir tyčiojimasis iš simbolių? Žmonės išsirinko valdžią, savo atstovus. Nė mėnesiui nepraėjus jau ja nepatenkinti. Patys išrenka, taigi yra patys prieš save?

– Esu inžinierius, ne psichologas, tačiau šiuo atveju daug psichologinio išvalgumo nereikia. Esame nepatenkinti ne savo kraštu, ne savo istorija, o savimi. Istoriją turime ilgą, permainingą ir įdomią, o kraštą turime puikų. Gyvename žmogaus poreikius gerai tenkinančioje klimato zonoje, turime daug visiems prieinamos gamtos, pakankamai gėlo vandens. Paimkime Belgiją, Olandiją ir Liuksemburgą, visos jos sutilptų į Lietuvą. Teritorija tad panaši, klimato juosta panaši, tik gyventojų ten beveik dešimteriopai daugiau. Tai reiškia, kad gyno oro, miškų, ežerų, pievų ir upių lietuviai turi dešimteriopai daugiau, negu tie Europos senbuviai. Erdvės ten nepadaugės, o visa kita – valdymo formos, informacija, techniką – mes galime perimti ir išties esame daug perėmę. Tereikia truputį realistinio supratimo, trupučio kantrybės ir geranoriškumo. Esu įsitikinęs, jog Lietuva yra tiesiog pasmerkta būti sėkminga Europos valstybė. (Kalba netaisyta. Red.)

KANADOS ĮVYKIAI

Geriausia šalis verslui

Kanada pagal *Forbes* žurnalo apklausą šiuo metu pripažįstama patraukliausia vieta pasaulyje verslui ir investicijoms. Kita apklausa tvirtina, kad kanadiečiai gana palankiai žiūri į ateitį. Bankrotą paskelbė daugiau kaip pusė tūkstančio bendrovių ir 10,000 atskirų verslininkų. Daugiau kaip pusė milijono kanadiečių yra paprašę nedarbo pašalpos. Vyriausybė skiria papildomai pinigų ir darbuotojų, kad būtų spėjama skirti šią paramą darbo netekusiems kanadiečiams. Tiems, kurie dirba nepilną laiką ir gauna itin nedideles pajamas, turi nedarbingų išlaikytinių, mokesčių inspekcija siūlo kitokių lengvatų.

Dvi didžiausios naftos verslovės *Suncor Energy Inc.* ir *Petro Canada* ruošiasi susivienyti. Naujajam junginiui liktų *Suncor Energy* vardas ir dabartinis vadovas bei pagrindinė valdymo būstinė Kalgaryje, tačiau vidaus įstatuose bus vadovaujamas *Petro-Canada* įstatais. Buvę *Suncor* investuotojai turėtų 60% akcijų, *Petro Canada* – 40%. Pagal nuostatus nė vienas investuotojas neturės daugiau kaip 20% verslovės akcijų. Susijungimas padėtų geriau panaudoti turimą nuosavybę, energijos išteklius ir darbo sąnaudas, sumažintų valdymo išlaidas 300 mln. dol. Verslovė turi 7.5 bln. barelių naftos, beveik 20 bln. barelių atsargų, jos bendras kapitalas siektų arti 50 bln. dol. Bet vyriausybė dar nedavė galutinio pritarimo, kol neišnagrinėjo būsimos verslovės valdymo ir kontrolės principų. Į šią verslovę investuoti Kanados mokytojų pensijų planai; vyriausybė nori juos apsaugoti.

Ateityje kelionė į Montrealį ar Otavą gali trukti valanda trumpiau nei dabar. Taip žada federacinės vyriausybės susisiekimo ministeris Jonh Baird, pranešdamas, kad vyriausybė skiria per 30 bln. traukinių eismo ir kelio pagerinimui. Bus atnaujinamos geležinkelio Toronto-Otava-Montrealis linijos, valdymo ir aptarnavimo stotys. Po atnaujinimo važiuos daugiau traukinių, bus geresnė valdymo sistema. Taip pat svarstoma greitojo geležinkelio Windsor-Quebec City statyba.

Malūnsparnio Cougar ir 17 keleivių bei pilotų žūtis paskatino peržiūrėti visų šio tipo lėktuvų saugumą. Ištraukta „juodoji dėžė“ ir nugrimzdusio malūnsparnio liekanos parodė, kad žūtis priežastimi gali būti gedimai valdymo dėžėje. Visiems Sikorsky malūnsparniams pasiūlyta pakeisti titano dalis,

kurios po tam tikro nustatyto skrydžių skaičiaus susidėvi, metalinėmis. Kanados oro skrydžių kontrolės komisija, kruopščiai patikrinusi visus malūnsparnius, žada atnaujinti Cougar skrydžius į Atlanto naftos gavybos punktus.

Kanados Standartų tarnyba nutarė paspartinti saugos šalmų patikrinimą ir prekybą žiemos sporto centruose. Kvebeko provincijos Mount Tremblant slidinėjimo centre žuvo Natasha Richardson, trečios kartos kino ir teatro aktorė šeimos narė. Atvykusi su dviem sūnumis į šį centrą, aktorė su instruktoriumi mokėsi slidinėti ir, kaip dažnai atsitinka pradedantiesiems, pargriuvo. Ji buvo be šalmo ir krisdama sutrenkė galvą. Po kiek laiko buvo iškviesta medicininė pagalba, aktorė nuskraidinta į Niujorko ligoninę, kur netrukus mirė dėl kraujo išsiliejimo smegenyse. Slidinėjimo centre, kur slidžių keliai yra nestatūs, laikomi nepavojingais, nereikalaujama užsidėti šalmus. Apsauginė galvos danga privaloma kalnų slidinėjimo ir snieglenčių (snowboarding) sportininkams. Galvos danga 60% sumažina pavojingą smegenų sutrenkimų pavojų ir pasekmes.

Kanados mokesčių mokėtojų sąjunga kasmet skiria prizus didžiausiems išlaidūnams vyriausybėje. Šiemet jais tapo Kanados meno tarnyba, nuolat besiskundžianti lėšų trūkumu ir švaistanti jas juokingiems ir brangiems projektams. Manitobos provincijos vaiko ir šeimos agentūra, užuot skyrusi daugiau lėšų šeimoms ar vaikams, savo darbuotojams surengė 2,300 dol. per dieną kainavusį grožio saloną. Vankuverio savivaldybė apdovanota išlaidumo prizų už Olimpino kaimelio statybos projektą, pareikalavusį kelerio-pai daugiau lėšų negu buvo planuota.

D. Britanijos parlamento nario G. Galloway Kanados imigracijos tarnybos neįleido į Kanadą, nors prieš tai jis yra keletą kartų čia lankęsis. G. Galloway, penktą kartą išrinktas į D. Britanijos parlamentą, yra antikinio judėjimo šalininkas. Toronto antikinio judėjimo organizacija jį kvietė skaityti paskaitą. Kaimyninė JAV neišsigando brito antikininių pažiūrų, jis gali laisvai vykti į mūsų kaimyninę valstybę. Opozicinių partijų vadovai kritiškai įvertino imigracijos ministerijos biurokratų baimę išgirsti nepatinkančią nuomonę ir demokratinės, laisvos minties suvaržymą. SK

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ PRENUMERATORIAMS:

jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PAŠTO BENDROVEI tel. 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje "Contact us", tada "General Customer Service")

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MŪSŲ TĖVYNĖJE

SAVAITĖ PRIEŠ RASIZMĄ

Lietuvoje kovo 18 d. prasidėjo savaitės prieš rasizmą 2009 renginiai, vykę iki kovo 26 d. įvairių šalies regionų mokyklose. Savaitė prieš rasizmą ir kitas nepaiktumo formas su partneriais rengė Žmogaus teisių stebėjimo institutas (ŽTSI). Daugiau nei 3500 moksleivių supažindinti su rasizmo istorija, pateikta jiems rasizmo apraiškų pavyzdžiai bei skatinta jaunimą diskutuoti apie rasizmo sukeltas problemas dabartinėje visuomenėje. Taip pat surengtos šiai temai skirtos diskusijos, debatai, filmų peržiūros, parodos, „Gyvoji biblioteka“ ir panašiai. Prie savaitės prieš rasizmą 2009 rengimo prisidėjo Jungtinių Tautų vystymo programa, Lietuvos žmogaus teisių centras, Europos teisės studentų draugijos Lietuvos grupė (ELSA Lietuva), Lygių galimybių plėtros centras, Mykolo Romerio universiteto Debatų klubas bei kitos studentų organizacijos. Savaitės renginiai buvo visą Europą apimančio projekto dalis. Kasmet tuo metu Europoje rengiami daugiakultūriniai jaunimo festivaliai, miestų sienos valomos nuo rasistinių šūkių. Jungtinių Tautų Generalinė asamblėja paskelbė kovo 21 d. Tarptautine visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo diena, pažymint 69 demonstrantų, protestavusių prieš apartheidą, nužudymą Šarpevilėje, Pietų Afrikoje, 1960 m.

LĖŠOS RŪMAMS

Kovo 23 d. premjeras Andrius Kubilius pranešė, kad vyriausybė neskirs papildomų 20 mln. litų Valdovų rūmų statybai, leis panaudoti tam jau numatytas lėšas – 44 mln. litų. Valdovų rūmų atkūrimo ir paskirties klausimų komisijos pirmininkas Algirdas Brazauskas siūlė, kad Valdovų rūmų statybai būtų skiriama daugiau. Jo nuomone, neskyrus papildomų 20 milijonų litų rūmų statyboms, Valdovų rūmai šių metų liepą atidaryti nebus. V. Adamkus ragino greičiau apsispręsti dėl papildomo finansavimo, kad nebūtų sukelta sumaištis kviečiant užsienio svečius į šiuose rūmuose planuojamas rengti Lietuvos tūkstantmečio minėjimo iškilmes. Valdovų rūmų atkūrimas yra didžiausias kultūros srities investicinis projektas nepriklausomos Lietuvos istorijoje. Jiems pastatyti, rodinams įgyti ir administruoti jau išleista 176 mln. litų. Prieš 200 metų nugriauti Vilniaus žemutinės pilies Valdovų rū-

mai yra atkuriami virš 1987-2001 m. atkastų rūmų liekanų. Tai Vilniaus pilių komplekso sudėtinė dalis – kuni-gaiškčių rūmai, stovėję tarp Katedros ir Pilies kalno. Rūmai susideda iš keturių korpusų su uždaru kiemu. Sprendimas atstatyti Valdovų rūmus sulaukė prieštaringų vertinimų ir visuomenėje, ir tarp istorikų. Valdovų rūmų veiklos reviziją šiuo metu atlieka Valstybės kontrolė (VK).

LIETUVIAI – RŪKORIAI

Lietuviai yra vieni daugiausia rūkančių Europos sąjungos gyventojų, rašo BNS. Kartu su rumunais, čekais, slovakais ir vengrais Europoje užima ketvirtą vietą. Kovą paskelbtos Eurobarometro apklausos duomenimis 36% tyrime dalyvavusių Lietuvos apklaustųjų teigė, kad jie rūko. Iš jų 28% nurodė tai darą nuolat, 8% – kartais. Daugiausia ES rūko graikai (42%), antri – bulgarai (38%), treči – latviai (37%). Lenkijoje rūko 32% gyventojų, Estijoje – 30%, ES vidurkis siekia 31%. Vis dėlto dauguma (88%) lietuvių sakė kažkiek arba visiškai palaikantys apribojimus darbo patalpose, 87% sutiko su apribojimais rūkyti restoranuose, 76% sakė kažkiek arba visiškai palaikantys apribojimus rūkyti baruose ir klubuose. Tyrimo duomenimis, rūkymas yra labiau būdingas Europos vyrams, dažniausiai rūko 25-54 metų amžiaus vyrai.

“EUROPE DIRECT”

Kovo 24 d. Visagino kultūros centre atidarytas Europos informacijos centras “Europe Direct”, įsteigtas pagal Visagino kultūros centro parengtą projektą iš dalies finansuojant Europos komisijai (EK). Tikimasi, kad “Europe Direct” birželio mėnesį rengiama informacinė ES kultūrų mugė, seminarai ir konkursai jaunimui bei fotografijų paroda “Visagino fotografai - Lietuvai ir Europai” paskatins lankytojus. Tarptautinė konferencija apie ES atominių elektrinių saugumą ir diskusijų apie verslumą ciklas turėtų sudominti miesto verslininkus. Visagino Europos informacijos centras Lietuvoje bus dešimtas. Iki šiol tokie centrai veikė Alytuje, Kaune, Klaipėdoje, Marijampolėje, Panevėžyje, Šiauliuose, Tauragėje, Telšiuose ir Utenoje. Europos informacijos centrai nemo-kamai patarinėja gyventojams, teikia literatūrą ES tematika. Didelis dėmesys skiriamas teminių renginių – seminarų, konferencijų, parodų, konkursų – organizavimui. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

“Man reikia jūsų”

Taip buvo pavadintas Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo proga surengtas labdaros vakaras š.m. vasario 28 d. Jaunimo centre, Čikagoje, sutraukęs pilną didžiąją salę svečių. Rengėjai – tautinių šokių grupės “Suktinis” ir “Lietuvos vyčiai”, liaudies muzikos kapela “Sodžius”, solistė Genutė Bigenytė, skudučių ir kanklių ansamblis “Gabija”. Visi jie, išskyrus vyčių šokėjus, įkurti trečiosios bangos lietuvių. Visi atlikėjai Čikagoje ir jos plačiose apylinkėse yra gerai pažįstami ir mėgstami. Jie dažnai atlieka programas įvairiuose lietuvių renginiuose. Jų rengiamo vakaro pelnas buvo skirtas Viešvilės (Jurbarko raj.) vaikų globos namams paremti.

Programą vedė gyvai ir įdomiai Daiva Švabienė, pirmiausia parodydama vaizdajuostę apie Viešvilės vaikų globos namus. Pradžioje mažas berniukas pasakojo, kaip gyvena kaime pas bobutę ir kaip jis atsirado vaikų namuose bobutei iškeliauvus pas mamytę... O tėvelio nebuvo. Toliau matėme visą eilę vaikų, mažų ir didesnių, ir jų užsiėmimus. Viešvilės vaikų globos namai buvo įkurti 1951 m. Bet juose jau seniai yra sukurta namų aplinka šeimynų

pagrindu. Ir vaizdajuostėje matėme įvairiais vardais pavadinusias šeimynas, susidedančias iš 12-14 vaikų su globėjais. Jie gyvena patalpose, atspindinčiose namų aplinką – čia yra ir svetainė, ir virtuvė, ir miegamieji. Iš viso Viešvilės vaikų namuose yra 80 vaikų.

Vaikams, kurie čia priimami, reikia visokeriopos pagalbos ir ugdymo, o labiausiai meilės, kurios jie yra tiek mažai patyrę ir kurios taip ilgisi. Čia dirba daug pedagogų, socialinis pedagogas, psichologas, būrys auklėtojų, būrelių vadovų ir nemažai ūkio srities darbuotojų. (Daugiau informacijos apie šiuos vaikų namus galima rasti internete www.viesvilesvaikai.lt).

Vakaro vedėja žodį tarti pakvietė Ramūną Astrauską iš LR konsulato Čikagoje. Jis nuoširdžiai pasveikino visus, palinkėjo gražaus vakaro ir perskaitė LR gen. konsulės Skaistės Aniulienės sveikinimą. Sklandžiai ir įspūdingai surežisuotame pasirodyme vienas po kito keitėsi vakaro programoje dalyvavusių grupių pasirodymai. Puikiai, tiesiog profesionaliai, šoko “Suktinio” šokėjai, gražiai pasirodė grakščios vyčių šokėjos, žavinčiai kankliavo ir skudučiais grojo “Gabija”, kartais

pritariant skrabalams (toks labai senoviškas medinis instrumentas), savo dainomis širdį glostė sol. Genutės Bigenytės dainavimas. Programoje buvo ir įdomūs intarpai, D. Švabienės papasakoti, apie Viešvilės kai kuriuos vaikus, išsūnytus JAV, jau užaugusius ir dalyvaujančius “Gabijoje”. O vienas vyriškis, 40-metis, buvo iškviestas į sceną ir apdovanotas gėlėmis jo gimtadienio proga. Jis Viešvilės vaikų namuose buvo dar sovietų okupacijos metais.

Po programos scenoje pasirodė visi atlikėjai, palydėti gausių plojimų. Ir visi, “Sodžiui” vadovaujant, sudainavo *Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos* stipriai ir iš širdies. Vakaro pradžioj svečiai buvo vaišinami šaltais užkandžiais, o pabaigoje šilta skania vakariene, visa lietuvių trečiosios bangos verslininkų vakarui paaukota. Vakara garsino liet. laikraščiai ir radijo, savo aukomis prisidėjo ir kiti verslininkai.

Toliau vyko linksmoji šokių dalis – rateliai ir modernūs šokiai, į kuriuos įsijungė ir atlikėjai, ir vakaro svečiai. Nuotaika buvo pakili, šilta. Nežinau, kada vakaras užsibaigė. Mes vyresnieji “Seklyčios” atstovai išėjome anksčiau, pilni gražiausių išpūdžių ir dėkingumo šio puikaus vakaro rengėjams. **Aldona Šmulskštienė, Čikaga**

Hamilton, ON

A.a. MARIJA PUSDEŠRIENĖ mirė Hamiltone. Reikšdami užuojautą jos vyrui Antanui, dukrai Mildai (Skorupskams) ir visiems velionės giminėms, draugams, Kanados lietuvių fondui po \$20 aukojo G.K. Žukauskai, J. Krištolaitis. **JK**

A.a. MARIJOS PUSDEŠRIENĖS prisiminimui, užjausdami jos vyrą Antaną, dukrą Mildą, jos vyrą ir šeimą, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukojo: \$50 – Hamiltono skautininkų “Šatrijos raganų” būrelis; \$30 – K.E. Gudinskai; \$25 – F.A. Pietrantonio; \$20 – E. Beržaitienė, G. Čižikas, F.M. Gudinskai, E. Liaukienė, A. Stanaitienė, A.V. Stanevičiai, G. Strimaitienė, H.J. Otto, I. Ulbinienė, V. Verbickienė. Visiems dėkingas – **PLV komitetas**

Wasaga Beach, ON

VASARIO 16-OSIOS proga KLB Vasagos apylinkei aukojo: \$100 – A. Kanapka, K.R. Poškai; \$50 – K.J. Batūros, A. Bražys, R. Dūda, B. Jacka, M. Juozaitienė, E. Tribinevičienė, A.V. Ulbinai, A. Vitkienė; \$40 – Č.L. Javai, B. Kasperavičienė, J.G. Petkevičiai, O. Senkuvienė, B. Zabulionienė; \$30 – M. Bernotienė; \$20 – V. Abramavičius, B. Ignatavičienė, E. Krikščiūnienė, V. Kryžanauskas, L.D. Mačikūnai, A. Masionienė, E.R. Namikai, M. Noreikienė, E. Petrus, I. Punkris, A.B. Samsonai, L. Verbickaitė-Sawitz, B. Sriubiškis, J. Staškevičius; \$15 – N.N.; \$5 – M. Trumpickienė. Valdyba už aukas dėkoja. **Inf.**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Balys Gajauskas *Pro spygliuotas vielas matau dangų*, straipsnių, radijo pranešimų bei laiškų rinkinys, liudijantis ilgiausiai (37 metus) pasaulyje kalėjusio politinio kalinio gyvenimą, laisvės siekius ir pažiūras; 128 psl. ir viršeliai; redagavo Edvardas Šiugžda; Kaunas 2008; išleido leidykla “Naujasis amžius”. Leidinys skirtas žmonai Irenai, be kurios “nei šie straipsniai, nei ši knyga nebūtų atsiradę”.

Donelaičio žemė, leidžiama Kristijono Donelaičio draugijos, 2008 m. 9-10 (184-185), pailiustruodama Mažosios Lietuvos Tautinės tarybos Akto faksimile, rašo apie to Akto 90 metų sukaktį. Tilžės aktas 1918 m. lapkričio 30 d. paskelbė sprendimą prisijungti prie Didžiosios Lietuvos.

Lietuviško pavasario dvelksmas Dubline

“Rūtos galerijos” savininkė Rūta Keršienė pristato galeriją renginio viešioms

Kovo 12 pasitikti pavasario bei apžiūrėti meno kūrinių į neseniai Dubline atsidariusią pirmąją lietuviško meno dirbinių galeriją buvo pakviestos visos Airijoje reziduojančios ambasadorės bei ambasadorių sutuoktinės. Renginio “Lietuviškas pavasaris Dubline” organizatoriai – Lietuvos respublikos ambasada Airijoje ir “Rūtos galerija”. Sveikindama svečius Lietuvos ambasadorė Airijoje Izolda Bričkovskienė pasidžiaugė, kad galėjo juos pakviesti į nedidelę lietuvišką salą, įsikūrusią pačiame Dublino centre.

“Rūtos galerijos” savininkė Rūta Keršienė šiltai priėmė svečius, pasakojo apie Lietuvą, mūsų tradicijas, verbų pagaminimo būdus. Viešnios galėjo susipažinti su nauja – pavasa-

LR ambasadorė Airijoje Izolda Bričkovskienė bei Agata Szumowska, Lenkijos respublikos ambasadoriaus Airijoje žmona

rine – Lietuvos menininkų bei Airijoje gyvenančių kurybingų lietuvių darbų paroda. Jos negailėjo gražių žodžių renginio organizatoriams bei galerijos savininkei, o pats didžiausias komplimentas buvo viešnių pirkiniai – kiekviena išsirinko pavasario dovanų ne tik sau, bet ir artimiesiems, draugams.

Lietuviško meno bei rankdarbių galerija Dubline (51 South William St.) atidaryta 2008 metų gruodžio mėnesį. Čia galima rasti originalių rankų darbo kūrinių su autorių parašais, molinių varpelių, lino, medžio bei gintaro dirbinių, verbų, paveikslų, papuošalų. Ambasadorių ir ambasadorių sutuoktinių susitikimai Dubline vyksta reguliariai. Vienas iš populiariausių renginių yra “Kavos rytmetis”, organizuojamas kas mėnesį. Lietuvos ambasada Airijoje rytmetinę kavą virs gegužės mėnesį.

Rūta Palšauskaitė, Airija
Ryšiams: ruta.palsauskaite@gmail.com. +353 85 134 9564

“Demokratijų” eksportas

Atkelta iš 1-mo psl.

Be pakilusių naftos kainų, Europai ir JAV auga atominėmis bombomis ginkluotų “Islamo” teroristų (terorizuojančių net Islamo žmones) grėsmė. Kaip asmeniniame, taip ir politiniame gyvenime retai, jei iš viso kada susiduriame su pasirinkimu tarp gero ir dar geresnio. Ypač politikoje dažnai turime rinktis mažesnes blogybes. Tas ypač galioja pasirinkimuose tarp sąjungininkų, net tokioms valstybėms, kaip JAV. Kadangi JAV užsienio politiką nuo II PK laikų įtaigojo ne amerikiečių (JAV patriotų), o dažniausiai globalistų (su SSRS, per JTO) siekiančių sukurti pasaulinės valdžios utopiją, pradedant Kuba, buvo vienas po kito nuversti JAV draugiški diktatoriai. Juos pakeitė dažniausiai raudoni ar net tokie juodi, kaip dabartinis Zimbabve neiviltin įstūmęs šalį “demokratas” diktatorius.

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Vašingtone, Lietuvos ambasadoje, vasario 4 d. įvyko Valstybinio Vilniaus kvarteto koncertas. Juo pradėtas Lietuvos tūkstantmečio vardo ir Vilnius – Europos kultūros 2009 sostinės programų renginių ciklas Vašingtone. Koncerte dalyvavo Europos komisijos delegacijos Vašingtone atstovai, Europos sąjungai pirmininkaujantis Čekijos atstovai, ambasadų diplomatai, JAV valdžios atstovai, kultūros darbuotojai, Lietuvių bendruomenės nariai. Svečius pasveikino Lietuvos ambasados Vašingtone įgaliotasis ministeris Tomas Gulbinas, primindamas, kad lietuviai džiaugiasi Lietuvos tūkstantmečio vardo paminėjimo jubiliejumi, didžiuojasi pasauliui pristatydami savo krašto sostinę Vilnių, šiais metais tapusį Europos kultūros sostine, pirmąją iš naujųjų Europos sąjungos kraštų. Sveikinimo žodį tarė ir Europos komisijos delegacijos spaudos bei viešosios diplomatijos direktorius Anthony Smallwood. Koncerte Valsybinis Vilniaus kvartetas atliko Fr. Šuberto, M. Ravelio ir O. Balakausko kūrinius. Koncertas buvo surengtas bendradarbiaujant su Lietuvos valstybine filharmonija, JAV kultūros organizacija “EM Artists Management”, JAV lietuvių bendruomenės kultūros taryba.

Australija

A.a. Halina Jurevičiūtė-Statkuvienė, 87 metų amžiaus, įvairių lietuviškų organizacijų veikėja, ilgametė Melburno lietuvių katalikų moterų draugijos pirmininkė, atšventusi su šeima Kūčias ir Kalėdas, mirė šių metų pradžioje Melburne. Velionė gimė 1921 m. balandžio 21 d. Viekšniuose, Žemaitijoje. Baigusi Viekšnių gimnaziją toliau mokėsi Vilniaus akušerių mokykloje. Ją baigusi 1942 m. sugrįžo į Žemaitiją ir pradėjo dirbti Mažeikių apskrities ligoninėje. Čia ji susipažino su ligoninės bendradarbiu Stasiu Statkumi. Neilgai teko jiems draugauti, nes 1944 m. skirtingais keliais turėjo pasitraukti į Vokietiją. Laimingu sutapimu jiedu susitiko Schneidemühl miestelyje ir sukūrė šeimą. Po karo jie persikėlė gyventi į Hanau pabėgėlių stovyklą ir čia susilaukė sūnaus Gedimino ir dukters Dalios. 1950 m. Statkų šeima išvyko į Australiją ir apsigyveno Melburne. Halina Statkuvienė stipriai įsijungė į lietuvišką veiklą. Ji įsteigė tautinių šokių grupę “Gintaras” ir jai ilgai vadovavo. Organizavo jaunimo stovyklas, koncertus, įsijungė į parapijos

veiklą, 30 metų pirmininkavo Melburno lietuvių katalikų moterų draugijai, priklausė Melburno socialinės globos moterų draugijai, Australijos lietuvių katalikų federacijai, Melburno lietuvių pensininkų sąjungai. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ėmėsi organizuoti maisto ir drabužių siuntas našlaičiams ir daugiavakėms šeimoms į Lietuvą. Jos netektį apgaili sūnus Gediminas, dukterys Dalia bei Rūta su šeimomis, kiti artimieji ir Melburno lietuvių bendruomenė.

Vokietija

A.a. Ričardas Hermanas, Lietuvių bendruomenės veikėjas, miręs Miunchene, prisimenamas kaip retesnis patriotas. Velionis gimė 1921 m. rugsėjo 11 d. Šunskuose, Suvalkijoje. Lankė Rygiškių Jono gimnaziją Marijampolėje ir Aukštesnę technikos mokyklą Vilniuje. 1941 m. repatrijo į Vokietiją, o 1942 m. grįžo į Lietuvą ir toliau mokėsi. 1944 m. buvo paimtas į vokiečių kariuomenę, dalyvavo Berlyno gynyboje ir pateko į sovietų belaisvę. 1947 m. paleistas iš belaisvės grįžo į Lietuvą, apsigyveno Klaipėdoje ir čia sukūrė šeimą. 1959 m. Hermanams pavyko pasitraukti į Vokietiją. Čia R. Hermanas tęsė geodezijos studijas, įsigijo diplomą ir iki pensijos dirbo valstybinėje tarnyboje. 1964 m. buvo išrinktas Miuncheno LB apylinkės pirmininku. Šiose pareigose išbuvo 22 metus. Jo vadovaujama apylinkė pasižymėjo dideliu judrumu. Jis veikliai prisidėjo ir prie Europos lietuvių studijų savaičių organizavimo. Buvo apdovanotas Garbės aukso medaliu už nuopelnus Lietuvai. Jo lietuviškai veiklai labai daug padėjo žmona Vincenta. Ričardas ir Vincenta išaugino dukterį Violetą ir sūnų Alfredą. Velionis palaidotas Neue Friedhof kapinėse Miunchene.

Ukraina

Krymo lietuvių sekmadieninėje mokykloje mokiniai rašė solidarumo Valstybinį diktantą. Taip jau daroma ne vieneri metai. Nėra galimybių rašyti diktuojamą diktantą Lietuvoje, bet norima įgyvendinti šį užmojų pagal galimybes šiame krašte. Šios mokyklos diktantas buvo pavadintas “Tėvynė”. Pasak Valentinios Loginovos, nėra svarbu kiek padaryta klaidų. Svarbiausia, kad būtų pasijausta, jog esama didžiulės viso pasaulio lietuviškos šeimos nariais, norinčiais būti lygiais ir kiek nors raštingais. Diktantas buvo skirtas savo tėvynei ir garbingam Lietuvos tūkstantmečio vardo paminėjimui. **JA**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 62 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.50%
čekių sąskaitą iki0.40%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius1.00%
180 dienų indėlius1.10%
1 m. term. indėlius1.75%
2 m. term. indėlius2.15%
3 m. term. indėlius2.65%
4 m. term. indėlius2.90%
5 m. term. indėlius3.00%
RRSP ir RRIF
(Variable)0.50%
1 m. ind.1.75%
2 m. ind.2.15%
3 m. ind.2.65%
4 m. ind.2.90%
5 m. ind.3.00%

PASKOLAS
Asmeninės nuo4.50%
Nekiln. turto 1 m.5.00%
ATIDARYKITE TALKOJE NAUJAI

**TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA
NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ –
(Tax-free savings account – TFSA)**

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.75%
1 metams – 2.10%
2 metams – 2.60%
3 metams – 3.10%
4 metams – 3.35%
5 metams – 3.35 %

• **Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai**

• **Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu**
**3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu**

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLAPIS: www.talka.ca

Išvažiavome iš Vilniaus jau apie vidurdienį Klaipėdos link. Neskubėjome, nes Lietuva – ne Kanada. Nereikia dienų dienas, valandų valandas važiuoti, kad privažiutumei ką nors įdomesnio. Mano vadovas (senas pažįstamas Teodoras iš Šiaulių) net nepasakė iš anksto, kur ketina sustoti. Pravažiavome Kryžkalnį, kur kertasi Žemaičių plentas (Kaunas-Klaipėda) ir Karaliaučiaus-Rygos plentas. Čia sovietmečiu stovėjo paminklas su 8 metrų aukščio statula “išlaisvintojams”: lietuaitė, laikanti ažuolo šakelę. Dauguma vietinių lietuvių ją praminė Maironio apdainuota Raseinių Magde. Dabar to paminklo nėra, o Magdė nukeliavo į Grūto parką. Tuojau už Kryžkalnio sukome keliuku į kairę ir netrukus privažiavome Bijotus.

Dionizas Poška ir jo Baubliai

Apie Poškos Baublius sužinojau dar Lietuvoje per lietuvių literatūros pamokas. O Dionizas mums, vaikams, buvo labai įdomus, dar niekad negirdėtas, mįslingas vardas, todėl taip ilgai jį atsiminiau.

Pradėjo lynoti, betėjome Baublių pažiūrėti iš arčiau. Kadaisė tai buvo tik du išskaptuotu viduriu nukirsto ažuolo kamieniai, apdengti šiaudininiais stogeliais. Storas buvo ažuolas, kamieno apimtis net 12.5 metro. Nukirsto ažuolo kelme buvo priskaičiuota 740 rėvių, o pati šerdis jau buvo išpuvusi. Taigi, ažuolo būta tūkstantmečio. Dabar tie Baubliai buvo kelis kartus atnaujinti, suveržti metaliniais lankais, uždengti metaliniais stogais ir stiklinėmis sienomis. Netrukus suradome Baublių prižiūrėtoją, kuris atrakino duris, kad galėtume apžiūrėti pačius ažuolo kamienus.

Dionizo Poškos paminklas ir jo Baubliai Bijotuose

Dionizas Poška (1765-1830), poetas ir žemaičių šviesuolis, sukvietęs į talką kaimynus, pasistatė Baublius savo “pavėsinei”, kur galėtų ramiai, netrukdomas skaityti, kurti, ilsėtis, bibliotekėlei su pora šimtų knygų ir muziejėliui, į kurį turėjo surinkęs visokių archeologinių rodinių, net ir mamuto iltį. Muziejuje D. Poška buvo surašęs ant sienos “trumpą” Baublių istoriją: “Barzdžiuose kaip užgimiau, jau tūkstantis metų, parnešts iš ažuolyno, čion esmi padėtu. Tikras vardas mano buvo Baublys, – Dievui garbints buvau. Nuteriojus tėvynę, suvytau, sudžiuvau. Ties manim Perkūnui degė avys, ožkos, o dabar manyj gyvena Dionizas Poška” (nurašiau iš bostoniškės enciklopedijos).

Dabar Baubliuose beveik tuščia, rodiniai ir knygos išsibarstė, o per karus daug jų ir dingo. Be liko išsaugoti tik patys ažuolo kamieniai, kurie dabar priklauso Šiaulių “Aušros” muziejui. D. Poškos poemėlė *Mužikas Žemaičių ir Lietuvos* išliko iki mūsų laikų (*Mužike! kurs pasaulio esi geradėju, dėl ko gi tave niekin, kaip dulkes tarp vėjų?*).

Ablinga – medžio skulptūrų laukas

Vėl atgal į Žemaičių plentą. Pavažiavus iki Endriejavo, išsukome šį sykį į dešinę ir sustojome pamiškėje. Jokių namų, jokių ūkinių pastatų, tik grupė medžio statulų. Čia 1941 m., antrąją karo dieną, vokiečiai atsikersydami už kažkieno nušautus du karininkus, sudegino du kaimus, Ablingos ir Žvanginių, ir nužudė visus 42 jų gyventojus – lie-

Žemaitijos įdomybės

GEDIMINAS KURPIS

Ablinga – trys skulptūros nužudytiems ablingiečiams

tuvius ūkininkus. 1972 m. vasarą 28 liaudies meistras (kadaise vadinami dievdirbiais) ir 2 kalviai iš trisdešimties ažuolų sukūrė grupę skulptūrų šių nekaltų aukų prisiminimui.

Ižanginėje trijų ažuolų su stogeliu statuloje, kurią išdrožė Vytautas Majoras (tas pats, kuris sukūrė žemaičio su kuoka skulptūrą prie Skomantų piliakalnio), yra aprašyta ši tragedija: “Gražus buvo mūsų Ablingos kaimas, ramūs ir darbštūs jo gyventojai. Arėm žemę, auginom žirgus, dainavom dainas, ravėjom rūtų darželius. 1941 metų birželio dvidešimt trečiosios rytą, kaip plėšriųjų vanagų būrys, užpuolė mūsų kaimą vokiečių (nacių) gauja ir išžudė mūsų vyrus ir moteris, berniukus ir mergaites, mažus vaikus ir žilus senolius, o mūsų gražius namelius paleido pelenais”.

Paėjęjus giliau į mišką, ant kalnelio aukų kapai: 7 Baltuoniai, 6 Žebrauskai, 5 Luožiai, 5 Šiaulyčiai, 3 Rimkai. Kitų pavardžių po vieną ar dvi. Liūdna, skaudu. Bet mane galbūt labiausiai sujaudino ant vienos aukšto ažuolo statulos sukrautas gandalizdis, kuriame gandrų šeimynėlė perėjo jaunikius. Naujas gyvybes ant Ablingos kaimelio pelenų.

Apuolės piliakalnis – paminėtas jau 853 metais

Kitą dieną išsiruošėm anksčiau, nes planavome važiuoti menkesniais keliais ir ne taip greitai. Pirmiausia aplankėme Apuolės piliakalnį – anksčiausiai rašytiniuose šaltiniuose paminėtą gyvenvietę *dabartinės* Lietuvos, teisingiau gal – Žemaitijos, teritorijoje. Paminėta 853 metais Rimberto kronikoje, kur rašoma, kad Švedijos karalius Olafas su didele kariauna buvo apgulęs Apuolės (Apulijos, Appule) pilį. Aršios kovos vyko net aštuonias dienas, bet galų gale kova baigėsi sutartimi, ir švedai

Ablinga – gandalizdis virš statulos

atsitraukė. Kronikininkas rašė, kad buvo 7,000 puolėjų ir 15,000 pilies gynėjų. Klausimas, kaip ta gausybė gynėjų sutilpo vienoje pilyje? Nebent ji buvo, sakykim, trisdešimties aukštų dangoraižis. Arba kronikininkas labai perdeda. Kaip ten bebuvo, bet tada Apuolėje nebuvo nei lietuvių, nei žemaičių. Apuolę gynė ten tada gyvenę kuršiai. Todėl ir reikėjo dar laukti iki 1009 metų, kad pagaliau būtų paminėta Lietuva.

Archeologams XX š. ištyrus Apuolės piliakalnį ir jo apylinkes, buvo rasta medinio šulinio vieta, lipdytosios ir žiestosios keramikos, geležinių strėlių antgalių, darbo įrankių, žalvarinių papuošalų, antkaklių ir apyrankių nuolaužų, pasaginių segių, smeigtukų, karolių iš IV, X-XII š., kurie dabar saugomi Lietuvos ir Švedijos muziejuose.

Privažiavome lyguma prie pat piliakalnį žyminės senovės kario skulptūros su skydu, ant kurio užrašyta “Apuolės istorinis *landšaftinis* draustinis”. Išlipę iš automobilio turėjome labai stačiu šlaitu nusileist žemyn ir, perėjus tiltelį per Luobos (o gal Brukio, ten kažkur jie susieina) upelį, kopti vėl į kalną. Prie tiltelio ir ant kalno radome stovyklaujančius mandagius mokinukus, stropiai prižiūrimus

Apuolės piliakalnio draustinio įėjimas

mamyčių ar mokytojų, todėl ir šiukšlių mažai matėsi. Kalnas apsodintas ažuolais, vakarinė jo dalis “nušliaužusi” žemyn, bet į jį lipti lengva nebuvo.

Viešniai – vaistinė, trys broliai Biržiškos ir “garlėkys”

Viešnių miestelis nedidelis, bet turi ilgą istoriją nuo XIV š., kai buvo paminėtas rašant apie kryžiuočių žygius. 1792 m. miestui suteiktos Magdeburgo teisės, kas reiškė, kad miestas nėra kokio nors pono ar didiko nuosavybė, bet tvarkosi savarankiškai, rengia turgus, kermošius.

Pirmiausia užsukome į vaistinę – muziejų. Vaistinę įsteigė Teodoras Goldneris, vėliau ją nupirko Aleksandravičius, o jo sūnus Juozas 1860 m. čia įsteigė muziejų. Viena namo gale buvo vaistininio butas su senoviškais baldais ir įrengimais, kitame – gražiai sudėstyti vaistinės įrankiai, indeliai, grūstuvai, malūnėliai, spaudyklės, maišyklės ir “senoviškų”, natūralių vaistų, pagamintų iš uogelių, žolelių, šaknelių, parduotuvė. Atsiminkime, kad XIX š. piliulių, žirnelių nebuvo. Visi vaistai buvo milteliai, “miksturkos” ir “mostys”.

Vaistinės muziejus buvo mums tiek įdomus, kad mes bešniukštinėdami po jo pakampes nepamatėme, kaip artėjo laikas jį uždaryti. Mano laimei, muziejaus tarnautoja, sužinojusi, iš kaip toli atvažiauvau – net iš Kanados – pasiūlė aprodyti dar kitą įdomų miestelio muziejų Akmenės gatvėje. Čia tarp įvairių įdomių “rakandų” yra vienas kambarys, skirtas Lietuvos aviatoriams. Domino mus medaliai, aprašymai, nuotraukos, portretai, bet labiausiai sužavėjo tai Akmenės aeroklubo inžinierių pagamintas, pagal autoriaus brėžinius ir paaiškinimus, žemaitiškas “garlėkys”.

Nukelta į 11-tą psl.

M. Rubackytės koncertai - anapus Niagaros

Pianistė Mūza Rubackytė balandžio 4 ir 5 dienomis koncertuoja anapus Niagaros – Buffalo mieste. Jos koncertai kartu su Buffalo simfoniniu orkestru vyksta gerai žinomoje koncertinėje Kleinhans salėje miesto centre (Symphony Circle). Šeštadienį (balandžio 4, 8 v.v.) ir sekmadienio vidurdienio (balandžio 5, 2.30 v.p.p.) koncertuose pianistė atlieka Liszto muziką.

Mūzos Rubackytės kelias į fortepijoninės muzikos pasaulį prasidėjo gana anksti. Būdamą 7 metų, ji visus nustebino, išraiškingai paskambinusi Haydno koncertą; 13-metė Mūza laimėjo Lietuvos jaunųjų atlikėjų konkurse, vėliau studijavo garsiojoje Maskvos P. Čaikovskio konservatorijoje. Jaunosios pianistės talentą dar kartą patvirtino nelengva pergalė sąjunginiame atlikėjų konkurse. Šis įvertinimas atvėrė geriausių Maskvos ir Sankt Peterburgo, kitų miestų koncertinių salių duris, suteikė galimybę groti su žinomais pasaulyje dirigentais Khatchaturian, Jarvi, Gergiev, Klas, Sir Yehudi Menuhin ir kitais. Laimėjusi geriausią įvertinimą Liszto/Bartoko konkurse Budapešte Mūza Rubackytė pripažįstama išskirtine šio kompozitoriaus kūrybos atlikėja.

Į platesnį pasaulį gabiai muzikai, deja, Sovietų valstybės geležinė uždanga atsivėrė nenoriai, retai, su ypatinga apsauga. Tik prasidėjus “perestroikai” (1989) pianistė galėjo išvažiuoti stažuotei į Paryžių. Ten, laimėjusi tarp-

kiausius pasaulio miestus. Repertuaras labai įvairus, programose ji atlieka klasikų, romantikų ir šiuolaikinių kompozitorių kūrinius, sugebėdama klausytojams atskleisti muzikos įvairovę ir grožį. Repertuare atrasime ir lietuvių muziką – M.K. Čiurlionio, B. Dvariono, V. Montvilos, V. Barkausko, O. Narbutaitės, S.

Lietuvos prezidentas V. Adamkus ir pianistė Mūza Rubackytė Ntr. Dž. Barysaitės

Vainiūno ir kitų kompozitorių kūrinių. Nemažai laiko M. Rubackytė skiria įrašams. Ji – vienintelė pasaulyje atlikėja Prancūzijos Radijo įrašų studijoje per dieną sugrojusi visą labai patrauklų, bet sudėtingą Liszto *Klajonių metai* ciklą.

tautiniame konkurse pagrindinę premiją, buvo pripažinta viena iškiliausių “Les Grandes Francais”. Nuo tada pianistė ir dalija savo gyvenimą, kaip ji pati pripažįsta, tarp mylimiausių miestų – Paryžiaus, Ženevos ir Vilniaus. Koncertiniai maršrutai pianistę nuvedė į garsiausias senosios Europos, Amerikos didmiesčių, Australijos žemyno koncertines sales, ato-

M. Rubackytė protarpiais tarp koncertų ir įrašų programų sugrįžta į vaikystės miestą Kauną ir Vilnių, kur dar tebe gyvena jos artimieji, dalyvauja Lietuvos kultūriniame gyvenime. Už profesinį meistriškumą, tautinės kultūros propagavimą, koncertinę, visuomeninę veiklą profesorė Mūza Rubackytė apdovanota 2006 m. Lietuvos valstybine kultūros ir meno premija. Pianistė yra 2005 m. vyriausybės premijos laureatė, tais pačiais metais pripažinta “Lietuvos Mūza”. Mūza Rubackytė yra apdovanota Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinu, ji vadinama Lietuvos kultūros ambasadore; šio vardo yra tikrai nusipelnusi. Lieka tik apgailestauti, kad pianistė dar neturėjo progos koncertuoti kurioje nors Toronto salėje. Tikėtina, kad kada nors tai gali įvykti. SK

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Vilniaus Kaziuko mugė, šiemet skaičiuojanti savo 405-sius metus, gręžiasi į savo šimtmečių istorines ištakas ir daugiau dėmesio skyrė tradiciniam amatams. Naujieji mugės rengėjai, UAB “Concept events and media” (nors pavadinimas angliškas, bet bendrovė lietuviška), stengėsi, kad mugė netaptų paprastu kinietišku prekių turgumi, bet parodytų šimtamečių Vilniaus amatininkų cechų ir Vilniaus krašto tautodailininkų tradicijas. Norinčių dalyvauti mugėje, kaip ir seniau, buvo apie 1,000 – atsirado daug norinčių prekiauti gaminiais iš lino, vilnos, medžio, molio, vario, odos, kailio, kalvystės kūrinių, verbomis ir dirbiniais iš gėlių, duonos ir pyrago gaminiais. Šių metų naujovė – prekyba Tymo kvartale ūkininkų maisto produktais, kurių kokybę garantuoja Lietuvos kulinarijo paveldo ženklas.

Patvirtintiems meistrams, amatininkams, ūkininkams Žemės ūkio ministerija mugėje išpirko vietas garbingiausioje Gedimino prospekto dalyje, todėl jie dalyvavo nemokamai, rodė savo dirbinių gamybos procesą, naudojamus įrankius ir žaliavas. Buvo amatininkų ir iš kaimyninių valstybių, kaip Vengrija, Suomija. Kaziuko mugėje buvo ir kultūrinė programa, šiemet atskirta nuo komercinės: per tris mugės dienas (kovo 6-8) vyko 36 valandų koncertinė programa, kurioje dalyvavo 40 folkloro grupių, taip pat ir antikios kariai, gatvės aktoriai. Rengėjai svarsto galimybes ateityje rengti Kaziuko mugę pora savaitių vėliau, kai būna jau šilčiau, nes panašiu laiku mugė buvo rengiama senovėje.

Vilniaus Keistuolių teatre vasario pabaigoje gastroliavo garsus Gruzijos rankų šešėlių teatras “Budrugana – Gagra”, kuris suvaidino keturis spektaklius “vaikams nuo 6 iki 106 metų”: istoriją apie mažąjį meškiuką Lazarą, atliko Papagenos ir Papageno duetą iš W.A. Mozarto operos *Užburtoji fleita* (*die Zauberfloete*), parodė dvi žaismingas istorijas pagal Dave Brubek džiazą klasika tapusį kūrinių *Take Five* bei pagal John Dos Passos knygos *Manhattan Transfer* skyrių *The Speak Up Mambo*.

Rankų šešėlių teatrą 1985 m. įsteigė gruzinų aktorius ir kino režisierius prof. Gela Kandelakis. Jo misija buvo keliauti po atokias ir sunkiai pasiekiamas Gruzijos vietas ir rodyti teatro meną tiems, kurie neturi daug progos jį išvysti. Per savo gyvavimo metus teatras sukūrė per 60 spektaklių, kuriuos

parodė ne tik Gruzijoje, bet ir užsienyje. Šiuo metu teatro trupėje su jo steigėju dirba dar 9 aktoriai. Išskirtinis šio teatro bruožas – stebėtinai išraiškingų rankų šešėlių ir gyvų balsų dermė, kur rankų šešėliai virsta pasakiškomis figūromis bei vaizdiniais.

Vaikiškos operos konkursą, kurį paskelbė Lietuvos valstybinis operos ir baleto teatras, Kultūros ministerija ir Kompozitorių sąjunga, laimėjo kompozitorius Jonas Tamulionis, pasiūlęs operą *Bruknelė*, pagal Martyno Vainilaičio pasaką ir Mildos Brėdikytės libretą. Konkurso pradiniam rate buvo net 13 pasiūlymų, iš kurių antrajam ratui buvo pasirinkti trys: J. Tamulionio, Vidmanto Bartulio ir Zitos Bružaitės. Savo iniciatyva operos projektą pateikė ir 2008 metų Valstybinės premijos laureatė Raminta Šerkšnytė.

Atrinktieji kompozitoriai turėjo savo pasiūlytus eskizus papildyti. Vertinimo komisija tada nusprendė, kad J. Tamulionio opera labiausiai atitinka LVOB teatro meninės politikos sampratą. Pasak teatro direktoriaus Gintaro Kėvišo, “tai turi būti suprantamas ir priimtinas vaikams kūrinys, tačiau turint mintyje, kad jis bus statomas LVOB teatro scenoje, turi būti rimtas ir solidus darbas, tuo pačiu – įdomus ir originalus. Kokybiška prasme vaikiškos operos neturi jokių nuolaidų”. Operos partitūra, kompozitoriui bendradarbiaujant su dirigentu Robertu Šerveniku ir būsimojo pastatymo režisieriumi, turėtų būti baigta iki spalio mėnesio. Premjera planuojama 2010 metų pradžioje.

Lietuvių PEN centras 2008 metų vertėjo krėslu apdovanojo Eglę Išganaitę už itin puikų norvegų rašytojo Per Pettersono romano *Vogti arklis* vertimą į lietuvių kalbą. Vertėja gimė 1969 m. Vilniuje. 1987-1993 m. Vilniaus universitete (VU) studijavo germanų filologiją, Oslo univesitete – norvegų kalbą ir literatūrą. Nuo 1994 m. dėsto VU Skandinavistikos centre, yra Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos narė. Nuo 1995 m. iš norvegų kalbos išvertė 14 knygų, tarp jų – Jostein Gaarder romano *Sofijos pasaulis*, *Ei! Ar čia yra kas nors?* ir Cirko direktoriaus duktė, Herbjorg Vassmo veikalus *Dinos knyga*, *Laimės sūnus*, *Karnos kraitis*. Lietuvių PEN centras, Tarptautinio PEN klubo narys, įsteigtas 1989 m., jau devintą kartą apdovanoja vertėjus už geriausią praeitų metų grožinės literatūros vertimą į lietuvių kalbą. GK

Ko tik nebūna... Lietuvoje

Gegutė ir devynbalsė

*Kukuot kimiū balsu gegutei pabodo,
Devynbalsę išgirdus gilumoje sodo,
Savo vaikus sumanė išmokyt giesmės,
Nors reiktų netekti savos prigimties.*

*Devynbalsės lizdely kai rados kiaušiniai,
Gegutė nutaikius savą dėjo tyliai.
Patikli giesmininkė klastos nepažino,
Tausojo, perėjo, maitino mažylius.*

*Vienas iš jauniklių labai greit įmito,
Išmėtė mažylius, kaip koks parazitas.
Vargšė giesmininkė vienturtį augino,
Kol gegutė skristi draugėn pavadino.*

*Tačiau gegužiukas balso nepakeitęs,
Ne prie giesmininkės, prie motinos taikęs;
Vienodai plunksnavos, vienodai kukavo,
Ir elgėsi vienodai pagal prigimtį savo.*

*Kartais į draugiją klastūnas atklydęs,
Prisiplaka veikiai kaip tikras dalyvis.*

*Tačiau toks veikėjas per klastą užgimęs,
Dažniausiai suardo ir pačią draugiją.*

Avys ir kuolas

*Rišama avis prie kuolo priprato
Ir ganėsi taip daugelį metų.
Prigimdė ėriukų, kelios kartos jų rados,
Bet ir tie kuolą tarsi stabą tematė.*

*Praeivis avelę nuo kuolo paleido –
Lai ganosi pievoj graži avių banda.
Bet nuo kuolo nutolti avelės nepuolė;
Seno įpročio visos laikėsi uoliai.*

*Šeimininkas tą kuolą iš žemės ištraukė –
Lai sklinda avelės po platųjį lauką.
Švelniavilnės laisvės niekad nepatyrė,
Netolo, o sukos aplink kuolo skylę.*

*Ar suvoki, žmogau, blogo įpročio galią,
Kad elgiesi dažnai, kaip anoji avelė;
Nors kuolas ištrauktas ir virvė prapuolė,
Už virvę, už kuolą ir skylę balsuoj.*

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 90 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	0.75%	Taupomoji sąskaita	0.10%
180-364 dienų	0.75%	Kasdieninių palūkanų	
1 metų	1.10%	čekių sąskaita iki	0.10%
2 metų	1.50%		
3 metų	1.75%	Amerikos dolerių kasd	
4 metų	2.00%	palūk. taupymo sąskaita	0.10%
5 metų	2.00%	Amerikos dol GIC	
		1 metų term. ind	1.00%

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.25%	Asmenines paskolas	
1 metų	1.75%	nuo	5.00%
2 metų	2.25%	Sutarties paskolas	
3 metų	2.50%	nuo	5.00%
4 metų	2.75%	Nekilnojamo turto paskolas	
5 metų	3.00%		

RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA RRSP ir RRIF	
atviras, kintantis.....	1.75%
1 metų	2.00%
2 metų	2.50%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00
Šeštadieniais	9:00- 1:00
Sekmadieniais	8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais	12:00- 7:00
Penktadieniais	11:00- 6:00
Sekmadieniais	9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

Keliaujant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

TFSA RRSP ir RRIF SGIC*

	1 metų	2 metų	3 metų	4 metų	5 metų
	2.00%	2.50%	2.75%	3.00%	3.25%
	2.00%	2.53%	2.83%	3.14%	3.47%

Sudetinių palūkanų įplauka / Compounded interest

*metų pabaigoje nemokama papildomų palūkanų

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite. Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca

*Independently Owned and Operated, REALTOR®

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCDC (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

SVEIKATA • MOKSLAS • ŠEIMA

Druska ant mūsų stalo

Kanados vyriausybė yra sukūrusi darbo grupę iš mitybos specialistų bei medikų, kuri tiria mūsų visų mityboje sunaudojamą druskos kiekį ir pasiūlo maisto pramonei ir mums visiems priimtinus sprendimus, užkertant kelią didėjančiam širdies ir kraujagyslių ligų skaičiui. Jau seniau sveikatos tarnybos perspėja, kad mūsų pomėgis valgyti stipriai pasūdytą maistą didina galimybę susirgti aukšto kraujospūdžio liga ir priartina insultą. Tad kas yra druska: mūsų draugas ar priešas? Atsakymas nevienareikšmis. Nuo senų senovės naudojamas maisto prieskonis ir konservantas gali būti abu kartu. Druska pagerina maisto skonį, padeda jį išlaikyti nesugedusį. Tačiau kaip ir kiekvienas prieskonis, naudojamas be saiko, praranda savo gerąsias savybes ir gali pakenkti.

Druska (sodium) mūsų organizme reguliuoja skysčių apykaitą, aprūpindama vandeniu ląsteles. Mūsų organizmo sargas – inkstai reguliuoja druskos kiekį organizme. Jei per daug – pašalina, jei trūksta – kaupia atsargas. Bet jeigu inkstai nepajėgūs pašalinti be saiko suvalgytą druskos kiekį, pradeda jį kaupti kraujyje. O druska turi savybę pritraukti ir kaupti vandenį. Daugiau druskos – didesnis kraujo tankumas, ir širdis turi dirbti daug sunkiau, norėdama aprūpinti krauju visą mūsų organizmą. Kaip surasti aukso vidurių?

Kanados statistikos tar-

nyba, šiemet ištyrusi kaip mūsų valstybės gyventojai vartoja druską, pateikė skaičius, kuriais susirūpino ir medikai, ir vyriausybė. Kanados gyventojai suvalgo druskos beveik dvigubai daugiau nei rekomenduoja sveikatos tarnybos. Vidutiniškai vienas žmogus

Vokietijoje ir Austrijoje, po Alpių kalnais glūdi suakmenėjusios druskos klodai. Jau daugiau kaip 700 metų nenutrūkstamai veikia požeminės druskos kasyklos, pergyvenusios daugybę karų dėl "baltojo aukso", daug savininkų. Dabar druskos gavybai pasitelkiamos pačios naujausios technikos galimybės, kasyklos atviros ir lankytojams, kurie gali susipažinti su gyvybiškai svarbiu verslu. Nuotraukose – įėjimas į vieną seniausių Europos druskos kasyklų Berchtesgarden (Vokietija); viršuje – druskos luitai kasyklos muziejuje

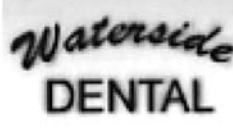
jos suvalgo per dieną 3,100 mg. Kraujagyslių ir širdies instituto medikų siūloma norma 2,300 mg. Tai vienas nubrauktas arbatinis šaukštelis druskos. Mūsų organizmas gali puikiai išsiversti su 500 mg druskos, nes jos yra ir natūraliuose maisto produktuose. Tik sportininkai turintys didelį fizinį krūvį, besitreningantys 2 val. ir ilgiau turi gauti daugiau. Druskos dosniai be-

riame ne tik patys, gamindami maistą, jos gauname pirkdami gatavus produktus – sūrius, sriubų mišinius, padažus ir kt., valgydami populiariose užteigose ar užkandžiuose bulvių traškučiais, sausais sūdytais riestainėliais (pretzels). Beveik ¾ mūsų suvalgomos druskos slypi perdirbtose, konservuotose ar sauso maisto produktuose, ypač padažuose. Mitybos specialistų nuomone druską galime pakeisti sausų prieskonių, įvairių sėklelių mišiniais, pagardinti riešutais, žalumyniniais prieskoniais. Ir kaip gynybinę priemonę kraujospūdžiui gerinti valgyti maistą, turtingą kaliu (potassium). Tai mineralas apvalantis mūsų mažiausius organizmo gyvybinius darinius-ląsteles nuo nereikalingų medžiagų. Jo turi bulvės, špinatai, brokoliai, petražolių šaknys, bananai, džiovintos vynuogės, datulės, slyvos, abrikosai, sausos pupelės, žirniai, pienas ir jogurtas.

Pirkdami paruošto maisto indelius skaitykite pakuotės užrašus. Pagal Kanados taisykles gamintojai turi teisę užrašyti, kad pagaminta be druskos, jei yra mažiau nei 5 miligramai druskos vienoje porcijoje. Kitus gaminius, jei jie turi bent ¼ mažiau druskos vienoje porcijoje, leidžiama žymėti, kad tai patiekalas su mažesniu druskos kiekiu. Tačiau dažnai druska gaminiuose slypi kitu pavadinimu – tai MSG (*monosodium glutamate*), baking soda, sodium sulfite, sodium nitrate ar itin populiarius, bet turintis daug druskos, sojos padažas.

Paruošė pagal širdies ir kraujagyslių instituto tinklalapį – S. Katkauskaitė

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Dr. Gintarė Sungailienė
(905) 271-7171
115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Žemaitijos įdomybės

Atkelta iš 8-to psl.

Autorius buvo lakios fantazijos entuziastas Aleksandras Griškevičius (1809-1863), Šiaulių rotušės sekretorius, Kauno gubernijos teismo vertėjas, vėliau gyvenęs ir miręs Vieکشniuose. Ne inžinierius, bet laisvalaikio domėjosi skraidymo aparatūra, studijavo Vakarų Europos konstruktorių teorijas ir jų modelius sunkesnių už orą skraidymo aparatų. Jis 1851 metais parašė ir išleisdino lenkų kalba knygėlę *Žemaičio garlėkys. Pagal Aleksandro Griškevičiaus laisvąją mintį*, kurioje aprašė savo sugalvotą sunkesnę už orą skraidymo aparatą su oro balionu, plasnokliu, ratais, sparnais ir uodega. Knygėlę išsiuntinėjo valdžios žmonėms, dvarininkams, pirkliams, dvasininkams, bet tikėtosi paramos tolesnėm studijom ir bandymams, atrodė, negavo. Vistik 1855 m. jis pastatė modelį, nelabai panašų į aprašytąjį garlėkį, kurį tą vasarą ir išbandė. Kaip pasisekė – aprašymo neradau.

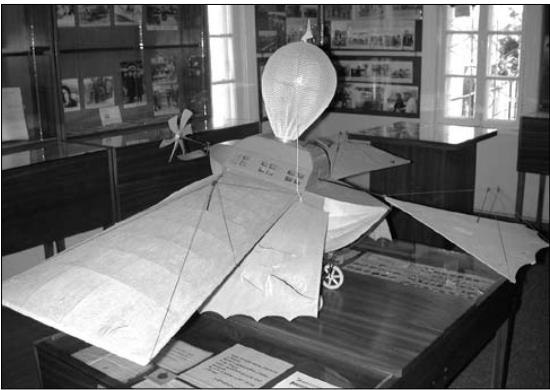
Žemaičio garlėkys (kaip aprašyta lietuviškoje *Wikipedia* svetainėje) turi dvi poras sparnų. Viršutiniai sukiojami horizontaliai ir skirti pusiausvyrai palaikyti, mosuojantys lenkti apatiniai – oro pagalvei sudaryti. Sparnai iš bambuko, aptraukti oda. Po sparnais du sraigtiniai ratai. Sparnus, ratus ir propelerį varo nedidelio svorio, bet pakankamai galinga garo mašina. Priekyje propeleris, užpakalyje – varuojamos uodegos plokštumos. Viršuje balionas, kurio orą pakilus galima išleisti. Garlėkio modelis muziejuje buvo kruopščiai padarytas ir labai įdomus žiūrint iš visų pusių, todėl aš jį ir nutraukiau iš kairės ir iš dešinės pusės.

A. Griškevičius laikomas aviacijos Lietuvoje pradininku. Tuo metu ir visame pasaulyje besidominčių skraidymo aparatūra nedaug tebuvo. Įdomios jo spėlionės knygėlės pabaigoje apie aviacijos ateitį: “Niekas svajonėse negali nuneigti laisvo paukščio skridimo ir didelės daugybės skraidančių vabzdžių gyvavimo fakto; todėl tam, kad atvėrus žmogui laisvą, saugų, greitą ir maloniausią kelią į visas šalis, stinga tik nuovokos ir turtingo piliečio noro, vertinančio lakią mintį, kurios įgyvendinimas netrukus nustebins tautas oro pagštu, oro kariuomene ir laivynu, nepaisančiu nei audros, nei griaustinio”.

Vieکشniuose gydytojo Antano ir muzikės, mokytojos Elzbiotos Biržiškų šeimoje gimė

Vieکشniai – žemaičio garlėkio dešinioji pusė

Vieکشniai – žemaičio garlėkio kairioji pusė

trys broliai profesoriai – Mykolas (g. 1882), Vaclovas (g. 1884) ir Viktoras (g. 1886) – daug nusipelnę dirbdami Lietuvos gerovei. Mykolas – lietuvių literatūros istorikas, tautosakos tyrinėtojas, visuomenininkas, Lietuvos (1926-1927) ir Vilniaus (1940-1944) universitetų rektorius; Vaclovas – bibliografas, bibliotekininkas, Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekos direktorius; Viktoras – matematikas, Lietuviškosios enciklopedijos vyriausias redaktorius ir bendradarbis. Visi trys broliai 1944 metais pasitraukė į Vakarų ir išeivijoje mirė. Vieکشniuose Biržiškoms 1995 m. miestelio aikštės pakraštyje, netoli vaistinės ir “garlėkio” muziejų, buvo pastatytas gražus paminklas (skulpt. Česlovas Pečiukas), kurio tris pusės puošia brolių Biržiškų bronziniai atvaizdai, o viršūnė vainikuojama Vieکشnių miestelio herbas – karūna ir trikampiui išdėstytos trys žvaigždės. (Ntrs. G. Kurpio)

SKAITYTOJAI PASISAKO

PRISIMENA PIRMAJĄ TŽ NUMERĮ

GERBIAMI REDAKTORIAI IR LEIDĖJAI,

Sveikinu visus *Tėviškės žiburių* laikraščio darbuotojus su garbingu 60-tuoju jubiliejumi. Labai gerai atsimenu, kai gavome pirmą numerį 1949-tais metais Pickle Crow, Ontario aukso kasyklose. Rašytojas Juozas Kralikauskas, gavęs prašymą platinti laikraštį, mane įpareigojo tą darbą atlikti. Aš labai sąžiningai užsaciau iš eilės visiems naujiems auksakasiams. Kai kurie buvo nepatenkinti ir sakė, kad būtų užtekę visiems vieno numerio. Aš jiems išaiškinau, kad tai parama mūsų spaudai. Didžiai dėkojame visiems, kurie prisidėjo, dirbo ir dirba šio labai reikalingo visiems išeivijos lietuviams Kanadoje ir Amerikoje laikraščio gyvavimui.

Su didele pagarba – **Albinas Markevičius**

(Prie šio laiško buvo pridėtas \$500 čekis, patvirtinantis ilgametį nuoširdų dėmesį savai spaudai. *TŽ* leidėjai laiško autoriui nuoširdžiai dėkoja. Red.)

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

SPAUSTUVĖ

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (Prie Evans)

Savininkas Jurgis Kuliešius

Taupykite Paramoje

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.75%
1 metų	2.00%
2 metų	2.50%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

PAPILDOMA TAUPOMOJI **0.50%**

“Planas 24” Kasdieninių

palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.025%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.100%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.10%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	4.00%
1 metų	4.00%
2 metų	4.60%
3 metų	4.50%
4 metų	4.75%
5 metų	5.00%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
4.50% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
6.0% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
7.0% ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.00%
1 metų iškeičiamas	1.25%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“GIC” INDĖLIAI
(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų	1.50%
2 metų	2.00%
3 metų	2.25%
4 metų	2.50%
5 metų	2.75%
1 metų iškeičiamas	1.00%
1 metų JAV dolerių	1.00%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	0.50%
180–269 dienų	0.50%
270–364 dienų	0.50%
1 metų	1.00%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.00%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	2.00%
2 metų	2.50%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

AKTYVAI per \$170,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W. 416-207-9239 | 1573 Bloor W. 416-532-1149 | www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

SPORTAS

Tūkstantmečio futbolas

• Filadelfijos lietuvių jaunimo sąjunga kviečia visus į Šiaurės Amerikos lietuvių futbolo žaidynes š.m. gegužės 30 d. Filadelfijos priemiestyje, Pheonix Sports Club, 301 W. Bristol Rd., Feasterville, PA 19053, Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio proga. Po rungtynių apdovanojimai, vaisės ir šokiai Filadelfijos Lietuvių namuose, 2715 E.

Allegheny Ave., Philadelphia, PA 19134. Daugiau informacijos interneto tinklalapyje www.PhilaFutbolas.com.

Norintys dalyvauti ar paremti žaidynes prašomi kreiptis: 267 973-7599 Virgis Vanusauskas@yahoo.com; 484 557-9167 Tadas Tadas656@yahoo.com; 609 466-8113 Rimas gedeikar@aol.com. Inf.

Žinios iš Lietuvos

• Lenkijoje dviračių tako pasaulio čempionatą itin sėkmingai pradėjo Lietuvos atstovės. Jau pirmą varžybų, vykstančių Pruškov "BGZ Arena" velodrome, dieną Simona Krupeckaitė pagerino pasaulio rekordą ir iškovojo aukso medalį. Dar vieną laimėjimą pridėjo Vilija Sereikaitė, laimėjusi bronzos medalį. Moterų komandinio sprinto varžybose Simona Krupeckaitė ir Gintarė Gaivenytė padovanojo mūsų šaliai dar vieną bronzos medalį.

• Antrąją nesėkmę Kauno sporto halėje keturių rinktinių 2010 metų UEFA salės futbolo pirmenybių ketvirtosios atrankos grupės varžybose patyrė Lietuvos komanda. Antrąsias rungtynes Lietuvos salės futbolininkai 0:4 pralaimėjo Gruzijos rinktinei ir prarado galimybę patekti į baigėms čempionato ratą.

• Daugkartinis Lietuvos čempionas FBK "Kaunas" traukiasi iš aukščiausiojo Lietuvos futbolo poskyrio – A lygos. Tai oficialiai patvirtino Kauno klubo vadovas Gintaras Ugianskis. Pasitraukti nusprendė ir Klaipėdos "Atlantas".

• Prancūzijos uostamiesčio Marseille vykusiose Tarp-tautinės sportinių šokių federacijos Europos standartinių šokių taurės varžybose Kauno sportinių šokių klubo "Kaspinas" šokėjai Evaldas Sodeika ir Ieva Žukauskaitė užėmė 4-ąją vietą.

• Lietuvos šokėjai ant ledo Katherine Copely ir Deividas Stagniūnas pradėjo savo pasirodymą 2009 m. pasaulio dailliojo čiuožimo pirmenybėse Los Angeles (JAV). Jų privalomas šokis – Pasadobli įvertintas 28.46 taško. Tai – daugiau negu balu geresnis rezultatas nei sausį vykusiam Europos čempionatė.

• Lietuvos plaukimo žiemos čempionato vyrų 50 metrų krūtine rungties baigmėje kaunietis Edvinas Dautartas nuotolį įveikė per 28.03 sek. ir 0.61 sek. pagerino Lietuvos rekordą.

• Lietuvos krepšinio legenda 44-erių metų Šarūnas Marčiulionis tapo Jungtinių Amerikos Valstijų ir Baltijos valstybių fondo (U.S. – Baltic

Foundation, USBF) laureatu. Gegužės 15-16 d. JAV sostinėje vykiančiuose iškilminguose renginiuose Š. Marčiulioniui bus įteiktas apdovanojimas "Už nuopelnus Baltijos valstybių sportui ir verslui" ("Baltic Outstanding Achievement in Sports and Business Award").

• Vilniuje vyko Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) vykdomojo komiteto (VK) posėdis, kuriame tik po ilgų svarstymų nutarta dalyvauti 2010 metų žiemos olimpinėse žaidynėse Vankuveryje. Po posėdžio oficialų dokumentą dėl Lietuvos delegacijos dalyvavimo žaidynėse pasirašė LTOK pirmininkas Artūras Poviliūnas. VP

Vėl slidinėjome kartu

Buvo linksma ir įdomu š.m. kovo 5-8 d.d. pasidžiaugti žiemos gamta ir paslidinėti Saint Donat, QC

Kovo 5-8 d.d. įvyko Montrealio metinis slidininkų savaitgalis Saint Donat, QC. Susirinko dalyvių, ypač šeimų, iš Montrealio, Toronto ir Hamiltono. Oras buvo nešaltas ir dalyviai turėjo progą paslidinėti Mont Tremblant penktadienį. Kitą dieną įvyko varžybos Mont Garceau slidinėjimo centre. Apie 30 slidininkų dalyvavo šiose lenktynėse. Jie buvo paskirstyti į tris grupes: vyrų, moterų ir vaikų. Vėliau tą dieną įvyko pagarsėjęs 'broomball' žaidimas tarp susidariusių Montrealio ir Toronto komandų. Po intensyvaus žaidimo teisėjas (referee) Viktoras Šimkus pranešė, kad žaidimas baigtas lygiom (2:2). Linksmavakario metu visi dalyviai buvo apdovanoti tradiciniais šalikais, o varžybų laimėtojai prizais. Labai sklandžiai ir linksmi praėjo šis savaitgalis. Visų dalyvių vardu dėkojame Montrealio lietuvių kredito unijai LITAS už paramą, įgalinusią supirkti visas dovanėles ir prizus.

Organizatoriai – Vilija ir Rytis Bulotos

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

KESMINAS ART STUDIO

PAMINKLAI

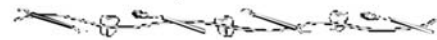
- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Balandžio pirmoji

Tai juokų diena. Ji pradėta Prancūzijoje, yra linksmiausia šios šalies diena, kaip teigia E. Endrius, George Washington universiteto Viduramžių istorijos katedros profesorius. Tradicija gimė, kai karalius Karolis IX savo įsaku perkėlė Naujųjų metų šventimą iš balandžio 1-osios į sausio 1-ąją. Kai kurie prancūzai ignoravo karaliaus valią, nes jiems šis patvarkymas nepatiko – Naujuosius metus ir toliau šventė balandžio 1-ąją. Tie, kuriems balandžio 1-oji nebeatiko, užsispyrėlius pradėjo vadinti kvailiais ir ėmė išgalvoti visokių visokiausių pokštų. Pvz. išsiųsdavo iškilmingus kvietimus sutikti Naujuosius metus balandžio 1-ąją. Pasisekus apgauti, springdavo juokais, šaipydavosi, kai šie atvykdavo į nurodytą vietą.

Keičiantis šimtmečiams, keitėsi ir pokštų pobūdis. Būdavo ir nevisai gražių pokštų: įžeidžiančių, žeminančių orumą, sensacingų, susietų su medicina. Gandas, kad J. Lennon ir J. Ono rengėsi chirurginiu būdu pakeisti savo lytį, Bohemos sluoksniuose sukėlė didelį sąmyšį, nes operacija turėjo įvykti balandžio 1-ąją. Kitas pakvailiojimas – “Ypačingą pranešimą” balandžio 1-ąją perdavė Floridos Key West miestelio radijas: į paplūdimį atplaukia banginių

būrys. Ši staigi žinia sukėlė nerimą. Reagavo ir vietinės karinės jūrų bazės vadovybė – nusiuntė į jūrą kelis katerius, kad sutrukdytų banginiams žudyti... Misijos jūrininkams nereikėjo įvykdyti, nes banginiai nepasirodė. Bazės vadovybė radijo stoties į teismą nepadavė – nenorėjo pasirodyti buvę naivūs.

Buvo net tokia balandžio 1-osios provokacija. 1698 m. vienas Londono laikraštis išspausdino skelbimą: Taeryje bus prausiami liūtai. Prie pilies susirinko didelė žiopių minia. 1860 m. žodis žodin šį skelbimą pakartojo kitas laikraštis. Poveikis buvo tas pats – žmonės patikėjo.

1957 m. apie negirdėtų makaronų derlių paskelbė BBC telebendrovė Šveicarijoje. Direktorius pasakojo makaronus renkantiems valstiečiams apie “laimėjimą” žemės ūkyje. Redakciją užplūdo daugybė laiškų. Vieni žiūrovai stebėjosi, kad makaronai auga vertikaliai, o ne horizontaliai, kiti prašė atsiųsti daigų... Dar kiti suabejojo: “Dievaži, juk makaronai gaminami iš miltų”.

Na, o miestietės merginos stengdavosi apgauti kuo daugiau vaikinių, nes, pasak prietarų, ateityje lygiai taip pat galės už nosies vedžioti savo vyrus...

Nukelta į 14-tą psl.

JAUNIMO ŽODIS

Kovo 11-osios minėjime kovo 8 d. Prisikėlimo parapijoje KLJS valdyba ir padėjėjos ruošia vaišes minėjimo dalyviams, iš d.: soc. reik. ved. L. Jonaitytė, pirm. R. Samonytė, A. Rusinaitė, A. Birgiolaitė; iš jaunųjų menininkų parodos – Kristinos Skindelytės-Gladkovičės *Angelas* Ntrs. R. Jonaitienės

VILNIAUS JĖZUITŲ GIMNAZIJA

Šventėse ir kasdienybėje – visi kartu. Vilniaus jėzuitų gimnazija pripažinta viena iš geriausių Lietuvos mokyklų. Gyvenimas gimnazijoje – kasdienybė ir šventės – įdomus ir įvairus. Moksleiviai čia įgyja ne vien mokslo žinių. Gabūs muzikai – lanko grojimo, dainavimo pamokas, repeticijas, rengia koncertus. Sportininkai – treniruojasi ir laimi ne vieną pergalę. Kartu su tėvais mokiniai tvarkydami aplinką, remontuodami klases, išmoksta vertinti tvarką ir grožį. **Inf.**

Vilniaus jėzuitų gimnazijos apdovanoti moksleiviai 2008 m. (kairėje); dešinėje – Vilniaus jėzuitų gimnazijos choras, vadovaujamas Leonido Abario, sėkmingai koncertavęs Suomijoje 2008 m.

We don't just connect great cities.
We connect great families.

Summer fares to

Vilnius - \$800*

TAXES OF UP TO \$400 (DEPENDENT ON ITINERARY)
ARE EXTRA & NOT INCLUDED.

All fares are based on round trip from Toronto (YYZ) via Helsinki (HEL).

Book now to get the best fares. Call Finnair at 1-800-461-8651,
your travel agent or visit www.finnair.com/ca

*Applies to return trips only. Minimum stay: the night between Saturday and Sunday. Maximum stay: 30 days. Child discount: 25% discount for children between 2 and 11 years old. No stopovers. Fares are valid for travel between 05/01/09 - 06/25/09. Changes permitted with charge of CAD200.00. Non-refundable. Certain conditions and restrictions may apply. Offer is subject to limited availability, change and withdrawal without notice.

AŲA JURGIUI POVILAIČIUI mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai JULEI, dukrai KRISTINAI su šeima, sūnui HAROLDUI, broliams – AUGUSTUI, ALGIUI ir VYTAUTUI su šeimomis –

Vincas, Valė, Kristina ir Jonas Baliūnai

PADĖKA

AŲA MARYTĖ VASILIAUSKIENĖ

po trumpos ligos iškeliavo amžinybėn
2008 m. gruodžio 8 d.

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams už gilią užuojautą, korteles, gėles ir už apsilankymą mielos Mamytės Mišiose. Dėkojame visiems, kurie aukoję "Romuvos" stovyklavietei ir *Tėviškės žiburiams*. Dėkojame kun. A. Simanavičiui, OFM, už laidotuvių Mišias, kurios įvyko 2008 m. gruodžio 20 d.; sk. Primai Saplienei ir A. Vaičiūnui už gražius žodžius; muz. D. Viskontienei ir muz. D. Radtke už puikią muziką per Mišias; Snaigėi Šileikienei už paruoštas prisiminimo korteles; B. Stanulienei už skanius pietus; skautininkėms už suneštus pyragus ir visiems, kurie prisidėjo prie Mamytės atsisveikinimo. Ypatingai dėkojame Irenai ir Jim Meiklejohn už jų paramą ir pagalbą Mamytei ir mūsų šeimai. Dėkojame Otavos draugams, kurie apsilankė mūsų namuose prisiminti Mamytę. A.a. Marytės Vasiliauskienės pelenai bus palaidoti Šv. Jono lietuvių kapinėse šalia jos vyro Antano šį pavasarį.

*Giedrė, Jonas, Audra, Petras,
Julija Abromaičiai*

PADĖKA

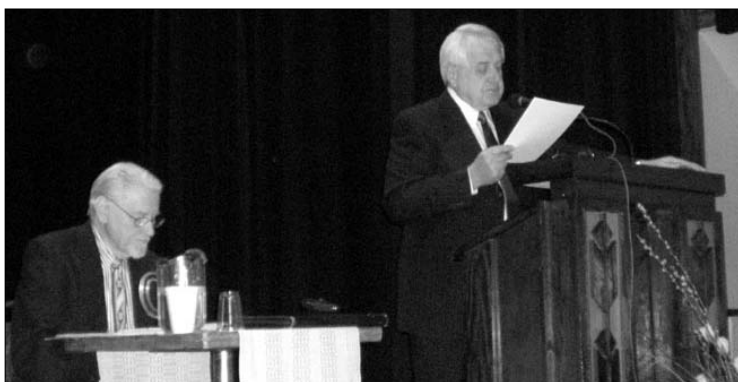
AŲA ELENA ŽULIENĖ

staigiai iškeliavo amžinybėn 2009 m. kovo 9 d.

Nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. Vytautui Staškevičiui už atliktas Rožinio apeigas ir laidotuvių Mišias, už suteikimą velionei Ligonio sakramento, Danguolei Radtke už vargonavimą ir Daliai Viskontienei už giedojimą. Buvo nuostabu. B. Stanulienei už puikiai paruoštus pietus, ponioms už skanius saldu-mynus. Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams, pažįstamiems, kurie davė dosnias aukas, užjautė, tarė raminančius paguodos žodžius. Ypatingą padėką reiškiame Kurų šeimai už paramą ir visus patarimus ir prisidėjimus ruošiant mamytę laidotuves. Esame giliai sujaudinti jūsų nuoširdumo. Dievas teatlygina Jums visiems.

Liūdintys –

*duktė Neris, sūnūs Gintaras su žmona Shelley,
Sigitas su žmona Cheryl ir vaikaičiai –
Adomas, Daiva, Mary ir Alex*

Labdaros fondo metiniame susirinkime kovo 22 d. Toronto Lietuvių Namuose Labdaros fondo valdybos pirm. Leonas Radzevičius skaito pranešimą (dešinėje); sėdi susirinkimo pirm. Algirdas Vaičiūnas Ntr. R. Paulionio

Sveikiname

ALFONSA ir ALBINĄ PILIPAVIČIUS,
*šventusius 60 metų deimantinę
vedybų sukaktį 2009 m. kovo 24 d.*

Pusseserė Aldona, jos vyras Petras ir jų vaikai,
dukros bei žentai – Ramutė ir Kęstutis, Rita ir Arvydas,
sūnus bei marti Antanas ir Elena,
vaikaičiai – Žygimantas, Algirdas, Vytautas,
Augustinas, Aurelija, Rūta bei Lina

PADĖKA

AŲA RAMONA (RAMUTĖ) RIMŠIENĖ

Nuoširdžiai dėkojame prelatui Edmundui Putrimui už laidotuvių Mišias Prisikėlimo parapijos šventovėje; dr. R. Zabieliauskui už atsisveikinimo žodį, Danguolei Radtke už giedojimą ir vargonavimą, p. Gabriui už smuikavimą Mišių metu. Dėkojame visiems, kurie Ramutę aplankė ligoninėje ir prižiūrėjo, ypač p. Ledienei iš Toronto, p. Seniūnienei ir jos dukrai Romai iš Hamiltono, p. Zabieliauskienei, dr. R. Zabieliauskui ir Vytui Balsevičiui iš Mississaugos. Nuoširdžiai dėkojame visiems, atėjusiems į laidotuvių Mišias.

Dėkojame mieliems draugams, giminėms bei pažįstamiems už užprašytas šv. Mišias ir užuojautos žodžius raštu bei žodžiu ir spaudoje; dėkojame už aukas Prisikėlimo parapijai ir *Tėviškės žiburiams*, skirtas Ramutės atminimui. Nuoširdus ačiū Linui ir Lukui Kairiams už gėles, padėtas prie Ramutės pelenų urnos per Mišias ir Danutei Dargienei už asmenines pridėtas gėles. Dėkojame Monikai Povilaitienei, Birutei Kazlauskaitei ir Valentinaiai Baliūnienei už aukų rinkimą Prisikėlimo parapijai ir *Tėviškės žiburiams*. Ačiū B. Stanulienei ir visoms ponioms, kurios ruošė pusryčius. Už pyragus dėkojame Adai Ledienei, Filomenai Mačiulienei, Genutei Zabieliauskienei, Vytautui Balsevičiui ir kitiems, kurie atnešė tortų. Iš gilių širdies dėkojame Jums visiems.

Su liūdesiu –

VISA ŠEIMA

Balandžio pirmoji

Atkelta iš 13-to psl.

Buvo net toks atvejis: Maskvos zoologijos sodo darbuotojai prisiminė mokytoją iš Sibiro, kuri balandžio 1-ąją, perskaičiusi žinutę laikraštyje apie rastą užšaldytą ir atgijusį mamutuką, su moksleivių grupe atskrido jo pažūrėti. Nerasdus jo, mokytoja sukėlė didelį triukšmą.

Lietuvoje žmonės nemažiau sugeba balandžio 1-ąją apgaudinėti vieni kitus. Liūdniausia, kai apgaudinėjami troleibusų, traukinių, autobusų vairuotojai ar pranešėjai, atjungiami elektra miestų gatvėse arba bendradarbiui pranešama apie atleidimą iš darbo, apie artimo žmogaus staigią ligą ar kitą nelaimę. Ar susimąstoma apie apgavysčių pasekmes? Dažnai jos būna ne tik nuotaikai kenkiančios, bet ir ligą sukeliančios. Vykusiai juokauti ne visus namuose ar mokykloje moko. Joks pokštas: "Moksleivis prieš pamoką pranešė – pamokų nebus!" Ir... vaikai urmu namo! Būna pranešimų: neužsimokėta už elektrą, vandenį arba išlošė kelialapį į užsienį už 10,000 litų ir t.t. **Rasa Norkutė,** Lietuva

MINIATIŪROS

Gyvas prisiminimas

Praeityje vasaros prisiminimas, jau nuoga pašlaitė, išnyko žemuogių kvapas... Kambaryje garuoja čiobrelų arbata. Gyvas vasaros prisiminimas...

Akmuo ir žmogus

Akmuo... Jį dažniausiai apibūdiname kietaširdžiu... Žmogus. Kaip dažnai ne tik kietaširdis, bet ir sudaiktėjęs padaras...

Pakerėjai...

Mane pakerėjai... Šiandien visai kitu žvilgsniu regiu pasaulį, žmones, vertybes... Ir atrodo taip lengvai sprendžiu problemų lygtį...

Apie vidinę būseną

Kreiva linija. Tiesi linija. Nebūtinai tiesioji yra nuoširdžiausia...

Reda Kiselytė, Rokiškis

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122

namų: (905) 848-9628

Dabar yra geriausias
laikas pirkti
NEKILNOJAMO
TURTO
NUOSAVYBĘ.

*ŠIANDIENĄ
YRA
PIRKĖJŲ RINKA!*

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

*Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 47 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.38 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.63 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.40 mln. dol.*

Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Prisikėlimo parapijos teatro studija

Kviečia visus į miuziklą

“Eglė žalčių karalienė”

(Pagal Kazio Inčičiaus eiliuotą pasaką)

2009 m. balandžio 4, šeštadienį, 6 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose

Kompozitorius – Valdas Ramanauskas

Režisierė – Daiva Botyrienė ♦ Dailininkė – Akvilė Minkevičienė

LOTERIJA ♦ UŽKANDELĖS, ♦ KAVA ♦ PYRAGAI

MOKAMAS VYNAS ir ALUS

Bilieto kaina – \$15 suaugusiems

PAIEŠKOJIMAS

ZITA DAUNORIENĖ, gyv. Kaune, Lukšio 19-25, ieško pusbrolio Vyto Vasiliausko, gyvenusio Montrealyje. Ryšiai nutrūko jam rašant adresu: P.O. Box 310, Ahuntsic Station, H3L 3N8, Montreal, QC

BRITANIJOS LONDONE įsisteigusi “Lituanica UK Ltd.” bendrovė atidarė naują prekybos centrą ir šiais metais planuoja atidaryti dar kelias parduotuves. Prekiaujama maisto gaminiais, kurių 70% pagaminta Lietuvoje. Vien mėsos produktų esama 400 rūšių. Praėjusiais metais iš Lietuvos importuota prekių už 80 milijonų litų. Numatoma, kad šiais metais pardavimai padidės 15-20%. Tuo pačiu didės prekių kiekiai iš Lietuvos. Maisto produktus patiekia 160 Lietuvos gamintojų. **JA**

QUEEN SYRENA TRAVEL

133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į LIETUVĄ, ŠILTUS KRAŠTUS IR VISUR KITUR.

Visuomet geresnėmis kainomis!

Pasirinkite sau tinkamiausias sąlygas Internetu ir tada leiskite mums rasti jums geresnę kainą. Arba skambinkite: – poniai Wijolai – (angliškai ar lenkiškai) – tel. 416-531-8110, arba man pačiam, Algiiui Medeliui.

MEDELIS CONSULTING el.paštas: travelwithal@rogers.com

ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių

2009 m. balandžio 1, 15, 29 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių

2009 m. balandžio 1, 15, 29 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$3.00* COUPON for 1 parcel \$3.00* off
* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” 60 SPAUDOS VAKARAS

2009 m. balandžio 18, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Švęskime kartu mūsų savaitraščio 60-metį!

PRADŽIA: 6 v.v.

MENINĖ PROGRAMA: Čikagos “Dainavos” ansamblio vyrų vienetas, vad. DARIAUS POLIKAČIO

KONCERTAS ♦ LOTERIJA ♦ VYNAS ♦ UŽKANDELIAI

STALUS (po 8 asmenis) bei vietas užsisakykite iš anksto šiokiadieniais “TŽ” administracijoje telefonu 905 275-4672 arba Anapilio ir Prisikėlimo parapijose po pamaldų sekmadieniais. **BILIETO KAINA** – \$30 asmeniui.

LOTERIJA: 9 piniginiai laimikiai: 2 po \$100, 1 po \$200, 4 po \$250, 2 po \$500; 32” plokščiaekranis \$700 vertės televizorius; 2 dovanų kuponai po \$100 (Sherway Gardens ir Costco); 3 garsaploksčių/vaizdaploksčių komplektai (CD/DVD)

Visus dalyvauti kviečia – “Tėviškės žiburių” leidėjai

XXXVI KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ,

kurios įvyks š.m. spalio 9-11 d.d.

Toronte ir Mississaugoje,

ORGANIZACINIS KOMITETAS maloniai kviečia visus lietuvių kilmės įvairių sričių menininkus dalyvauti rengiamose parodose.

ŠIUO KLAUSIMU kreiptis į KĘSTUTĮ KESMINĄ

(tel.: 905-510-4707, el. paštas: kkesminas@hotmail.com) arba

ANDŽELĄ ADOMAITYTĘ-BIONDI (tel.: 416-825-9519,

el. paštas: dnabiondi@gmail.com)

KLD organizacinis komitetas

AUKOS

Tautos fondui Kanadoje Vasario 16-osios proga aukėjo: \$500 – J.M. Astrauskai; \$150 – A. Šimkus; \$100 – L. Balsys, L. Baumgard, S. Klirikaitis, V.B. Palilionis, S. Sinkevičius, T. Urbantas; \$50 – V. Butkys, J. Linkūnaitis, V. Norvaiša, B. Saplys, A. Zalagėnas; \$40 – D. Vaidilienė; \$30 – M. Jasionytė; \$20 – T. Kobelskis, O. Naruševičienė, E. Steponas. Visiems aukotojams nuoširdi padėka.

Tautos fondo Kanadoje valdyba

A.a. Elenai Žulienai mirus, užjausdami dukrelę, sūnus, seserį bei jų šeimas, *Tėviškės žiburiams* \$100 aukėjo Alfa ir Vida Stanevičiai.

A.a. Elenos Žulienės atminimui Rasa ir Kastytis Karveliai, Northville, MI, *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$75.

A.a. Alei Klimaitėi-Žulienai mirus, užjausdami seserį Joaną Kuriene ir šeimą, *Tėviškės žiburiams* \$40 aukėjo dr. K.E. Karveliai, Detroit, MI.

A.a. Marijos Pusdešrienės atminimui Elyra Bajoraitienė *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$50.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbų – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell). Vokiškas patyrimas.

VELYKŲ STALAS

š.m. balandžio 19, sekmadienį, nuo 12 v.d. iki 2 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namų Vytauto Didžiojo menėje

Programėlė, Velykų bobutė, margučiai

♦ VAIŠĖS: TORTAI, KAVA ♦

KVIEČIAME GAUSIAI DALYVAUTI

Lietuvių Namai ir Moterų būrelis

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

PRANEŠA, kad

VISUOTINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS, kurio metu bus pateikta finansinė apyskaita,

įvyks š.m. balandžio 19, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Lietuvos kankinių parapijos salėje, Mississaugoje

Narių registracija nuo 1 v.p.p.

Kvorumui nesusirinkus 1.30 v.p.p., susirinkimas prasidės po pusės valandos (t.y. 2 v.p.p.), nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus. Susirinkimo darbotvarkėje įtraukta valdomųjų organų pranešimai, finansinė apyskaita, rinkimai bei einamieji reikalai.

Bus renkami 4 asmenys į Tarybą ir 1 asmuo į Kontrolės komisiją baigusiujų savo kadencijas narių vietoms užimti. Fondo nariai, norintys kandidatuoti į Fondo tarybą arba Kontrolės komisiją, prašomi kreiptis į Nominacijų komisiją, kuriai galima pristatyti kandidatus iki š.m. balandžio 4 d. – Kazimierui Deksnui tel. 905-332-6006; Arūnui Pabedinskui tel. 416-239-7584.

VISI FONDO NARIAI YRA KVIEČIAMI DALYVAUTI SUSIRINKIME.

Kanados lietuvių fondo Taryba

TORONTO

Anapilio žinios

• Gauta žinia, kad Lietuvoje mirė a.a. Aldona Puodžiūnienė, brolienė mūsų parapijiečio Vytauto Puodžiūno.

• Balandžio 3 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą progą Lietuvos kankinių šventovėje Mišios bus ir 3 v.p.p., o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

• Didžiosios savaitės pamaldų tvarka Anapilyje: D. Ketvirtad. – 7 v.v. Švč. Sakramento įsteigimo pamaldos; D. Penktad. – 3 v.p.p. Kristaus kančios ir mirties pamaldos; D. Šeštad. – 7 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos; Velykų sekmad. – 7 v.r. Prisikėlusio Kristaus pasitikimo pamaldos. Tą dieną 11 v.r. Mišių nebus. Paskutinės Mišios Velykų sekmadienį – 9.30 v.r.

• Anapilio autobusėlis veš maldininkus nuo “Vilniaus rūmų” D. Ketvirtadienį – 6.30 v.v.; D. Penktadienį – 2.30 v.p.p.; D. Šeštadienį – 6.30 v.v.; Velykų dieną – 9 v.r. Atgal į “Vilnius rūmus” maldininkus autobusėlis parves po tos dienos pamaldų.

• *Zodis tarp mūsų* knygelių kovo-balandžio laidą platina A. Augaitienė sekmadeniais salėje.

• Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos vyksta sekmadeniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary.

• Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokos vyksta sekmadeniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

• Verbų sekmadienį parapijos salėje kavutė ir pyragaičius pardavinės “Gintaro” ansamblio jaunimas, norėdamas užsidirbti pinigų kelionės išlaidoms ir tautinių šokių šventę Lietuvoje.

• Prieš trejus metus pavasarinė kapinių lankymo diena buvo perkelta iš paskutiniojo gegužės mėnesio sekmadienio į pirmąjį birželio mėnesio sekmadienį. Ir toliau laikomasi šio pakeitimo. Todėl šiais metais pavasarinė kapinių lankymo diena **bus birželio 7 dieną.**

• Šv. Jono lietuvių kapinės praneša, kad pasibaigus žiemos laikotarpiui, dabar kapinių pagrindiniai vartai yra atidaryti kiekvieną dieną.

• Prašome aukas Šv. Jono lietuvių kapinėms mūsų parapijos rinkliavose įdėti į atskirus vokelius (ne kartu su aukomis parapijai), kad išvengus nereikalingos pinigų maišaties.

• Mišios balandžio 5, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Stanislovą Brokaitį (LXXVIII metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje balandžio 5, sekmad., 2 v.p.p. už a.a. Petrą Bridicką; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje balandžio 4, šeštad., 3 v.p.p. už Lukšių ir Liaudinskų mirusius.

Lietuvių kredito kooperatyvas “Parama” praneša, kad pradedant 2009 m. balandžio 1 d. Lietuvių Namų (1573 Bloor St. West) skyriaus darbo valandos ketvirtadieniais bus nuo 9 v.r. iki 6 v.v. Visos kitos darbo valandos abiejuose skyriuose nesikeičia. **Inf.**

FOR RENT 2 bedroom cottage in Honey Harbour, May 15 to October 15 – \$7000, road access, full utilities, no children. Small pets only. Call 705-756-1711.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo parapijos jaunimo choras, o šį sekmadienį giedos “Volungės” moterų grupė. Norintys giedoti per Prisikėlimo Mišias 7.30 v.r. Velykų rytą, yra prašomi ateiti į repeticiją šį ketvirtadienį, balandžio 2, 7 v.v. Didįjį Penktadienį “Volungės” choras pradės giedoti 2.30 v.p.p. ir per pamaldas.

• Kun. Kazimieras Kaknevičius nuo kovo 28 d. persikėlė gyventi į šios parapijos kleboniją/vienuolyną. Linkime jam ramiai leisti savo pensijos dienas ir, pagal išgales, prisidėti prie parapijos pastoracinio darbo.

• Šis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Penktadienį vyksta Mišios ir Šv. Valanda 7 v.v. Išpažinčių klausoma prieš Mišias. Pirmą šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai renkasi Rožinio kalbėjimui 10.30 v.r. ir Mišiom 11 v.r.

• Kovo 29 d. staigiai mirė a.a. Vytautas Liūima. Pašarvotas Turner/Porter laidotuvių namuose, Butler koplyčioj Dundas gatvėj. Maldos prie karsto balandžio 1 d., 7 v.v., laidotuvės ketvirtadienį 10 v.r. iš šios parapijos. Paliko dukrą Vyta Kušneraitienę ir tris vaikaičius.

• Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: Didįjį Ketvirtadienį 7 v.v. Eucharistijos įsteigimo Mišios. Po Mišių procesija su Švenčiausiuoju iki tabernakulio. Šventovė bus atidara privačiai adoracijai iki 9 v.v. Didįjį Penktadienį: “Volungės” choro giesmės 2.30 v.p.p., 3 v.p.p. Didžiojo Penktadienio apeigos su Žodžio liturgija ir visuotinėm maldom, Šv. Kryžiaus pagarbinimu, Komunija ir procesija į Kristaus kapą. Po pamaldų šventovė bus atidara privačiai adoracijai iki 6 v.v. Didįjį Šeštadienį: Velykų vigilijos apeigos 7 v.v. su ugnies ir velykinės žvakės šventinimu, velykiniu šloviniu, krikšto liturgija ir visų šventųjų litanija, vandens šventinimu ir Komunija be Mišių. Privačiai adoracijai šventovė bus atidara nuo 9 v.r. iki 9 v.v. Velykų dieną: 7.30 v.r. Prisikėlimo Mišios, kitų Mišių tvarka kaip sekmadienį – 9 v.r., (anglų k.), 10.45 v.r. ir 12.15 v.d. lietuviškai ir 1 v.p.p. latvių katalikams jų kalba.

• Pakrikštyta – Rowan Elyssa, Chriarinoa (Bonnwe) ir John M. Veit sūnus.

• Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas, kurį rengia parapijos tarybos labdaros sekcija, vyks balandžio 24 d. nuo 10 v.r. iki 8 v.v. ir balandžio 25 d. nuo 9 v.r. iki 12 v.d. Rengėjai kviečia visus prisidėti darbu, daiktais ir pyragais.

• Mišios sekmad., balandžio 5: 8 v.r. už a.a. Juozą Venslauską; 9 v.r. už a.a. Rūtą Liuimaitę-Augaitienę; 10.45 v.r. už a.a. Verutę Dunderienę (1 met.), už a.a. Viktorą Žalnieriųną, už Kuodžių ir Gudavičių šeimų mirusius; 12.15 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

27 METŲ MERGINA iš Lietuvos gali prižiūrėti vaikus arba senelius. Tel. 519 468-2163.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį, balandžio 5, 9.30 v. ryto vyks Verbų sekmadienio pamaldos su Šv. Komunija, kurių metu bus tikybės pamoka vaikams. Verbų sekmadienį pradėsime specialių aukų rinkliavą, skirtą “Vanagų” jaunimo stovyklai Lietuvoje paremti. Aukos “Vanagų” stovyklai bus renkamos taip pat Did. Penktadienio ir Velykų pamaldose.

• Balandžio 7, antradienį, 11 v. ryto Šv. Komunijos pamaldos Labdaros slaugos namuose.

• Did. Penktadienio pamaldos su Šv. Komunija, balandžio 10 d., 11 v. ryto. Ir Velykų ryto pamaldos 9.30 v.r. su Šv. Komunija. Abejose pamaldose bus renkamos aukos “Vanagų” jaunimo stovyklai Lietuvoje.

Lietuvių Namų žinios

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – balandžio 7 d., 7 v.v. LN seklyčioje.

• Šventinis Motinos dienos koncertas “Myliau Tave, Mama”! Dainuos viešnios iš Lietuvos, Vitalija ir Monika Katunskytės Karaliaus Mindaugo menėje gegužės 10 d. 2 v.p.p.

• LN Moterų būrelis ruošia Velykų stalą Atvelykio dieną, balandžio 19. Trumpa programėlė, Velykų bobutė, margučiai. Visi svečiai vaišinami mūsų moterų keptais pyragais ir kava. Nuoširdžiai kviečiame visus.

• Kiekvieną sekmadienį Lietuvių Namų svetainėje nuo 11 v.r. iki 2 v.p.p. vyksta pietūs. Auto aikštelė suvažiavusiems pietų nuo 11 v.r. iki 6 v.v. nemokama.

• Lietuvių Namai ieško tarnautojų nepilnu laiku renginių metu, ir virėjų, valytojų. Kreiptis į vedėją tel. 416 532-3311.

Maironio mokyklos žinios

• Balandžio 4 d. Velykų bobutė aplankys mūsų mokyklą.

• Balandžio 11 d. pamokų nebus – Velykų atostogos.

• Balandžio 18 d. įvyks Kanados lietuvių mokytojų suvažiavimas – nebus pamokų.

• Gegužės 9 d. visi darželnukai (jaun. ir vyresniųjų darželiai) mielai kviečia mamytės 11 v.r. į mokyklos auditoriją Motinos dienos minėjimui su trumpa programėle ir kavute.

• Padovanota knyga mūsų bibliotekai – Vytauto Tamulaičio *Vasaros pasaka*, kietais viršeliais, įdomiomis iliustracijomis, Vilniuje išleista. Dėkojame.

• Tautos fondas Kanadoje paaukojo mokyklai \$200, Lietuvos kankinių parapija \$1,500. Nuoširdžiai dėkojame. **Živilė**

Labdaros fondo žinios

• Kovo 23 d. įvyko naujos Labdaros fondo valdybos posėdis. Pareigos paskirstytos: pirmininkas Leonas Radzevičius, vicepirm. dr. R. Zabieliauskas, išdininkas Edis Makauskas, sekretorės Giedra Paulionienė ir Gražina Laurinaitytė. Nariai: Angelė Abromaitytė, Arūnas Jonušas, Algis Pacevičius, Rūta Snowden, Edis Stravinskas, dr. Mikas Valadka ir revizijos komiteto atstovė pirm. G. Kobelskienė. Aptarti 2009 m. siekiai, patvirtinti šie nauji Labdaros fondo nariai: J. Ruslienė, A. Sungailienė, L. Tumpienė, R. Tumpa. Kovo 16 nare patvirtinta R. Žilinskienė. Sveikiname naujus narius. Kitas valdybos posėdis įvyks balandžio 21 d., 7 v.v. Slaugos namuose. **GP**

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Didžiosios Velykų savaitės tvarka Aušros Vartų parapijoje: Did. Ketvirtadienį Mišios 6 v.v.; Did. Penktadienį – Kryžiaus kelias 5.30 v.v. 6 v.v. Kryžiaus pagarbinimo pamaldos; Didįjį Šeštadienį, 5 v.p.p. Velyknakčio pamaldos. Velykų ryto Mišios – 7 val.

Tradicinio KLK Moterų dr-jos Montrealio skyriaus renginio programą atliks solistė Elena Grumbininė. Jai akompanuos muz. Natalija Barlizov. Jau galima rezervuoti stalus skambinant G. Kudžmienei tel. 514 365-5624 arba J. Adamonienei tel. 514 256-5355.

Kovo mėnesį gimtadienį šventė devyni “Rūtos” klubo nariai. Kaip visada, paskutinį mėnesio trečiadienį – kovo 25 – valdyba jiems ir visiems atsilankiusiems nariams surengė gražias vaišes, kuriose dalyvavo 5 sukaktuvininkai. Visus gražiai pasveikino pirm. Hilda Lapinienė (tą dieną pati šventusi gimtadienį). Dalyviai jiems sugiedojo *Ilgiausių metų*. Kleb. kun. G. Miedlažiui palaiminus stalą, visi vaišinosi E. Burkšaitienės ir J. Blauzdžiūnienės paruoštais patiekalais. Klubo nariai džiaugiasi galėdami per mėnesį ne tik žaisti “Bingo”, bet ir pabendrauti, pasikalbėti.

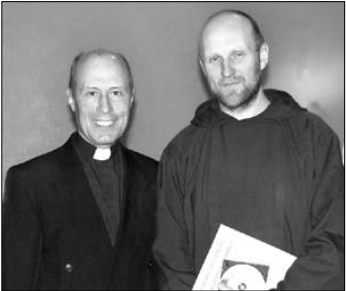
Kun. Juozas Aranauskas, SJ, nuo balandžio 1 d. perkliamas gyventi į Residence Notre Dame, 460 rue Premiere, Riche-lieu, QC J3L 4B5.

A.a. Leonas Balaišis, 83 m., buvęs montrealietis, mirė Toronto Labdaros slaugos namuose kovo 22 d. Po maldų laidotuvių namų koplyčioje Otavoje kovo 27 d. palaidotas “Beechwood” kapinėse, greta žmonos Genovaitės. Liūdi duktė Paulina ir sūnus Paulius su šeimomis, vaikaičiai Cassandra, Sabrina ir Zachary, posūnis Algimantas bei podukra Nijolė su šeimomis ir giminės bei artimieji Lietuvoje. Velionis buvo uolus Montrealyje ėjusio *Nepriklausomos Lietuvos* savaitraščio talkininkas, šaulių kuopos narys, visada malonus ir paslaugus žmogus. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Elzbietos draugijos kavutė ir susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 5. Narės prašomos atsilankyti. Jeigu narė dar neužsimokėjo šių metų draugijos mokesčio, prašome atsinešti draugijos knygutę mokesčio reikalams.

Verbų sekmadienis – balandžio 5 d. Prasideda Didžioji savaitė. Didžiosios Velykų savaitės tvarka: Didįjį Ketvirtadienį Paskutinės vakarienės Mišios 6 v.v.; Didįjį Penktadienį Kristaus kančios liturgija 3 v.p.p.; Didžiojo Šeštadienio liturgija 6 v.v.; Velykų dieną Prisikėlimo šventės apeigos ir Mišios 8 v.r. **MZ, VL**

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Aloyzas Volskis ir svečias iš Lietuvos kun. Gintaras Vincentas Tamošauskas, OFM Cap, Kauno šv. Vincento Pauliečio (Petrašiūnų) parapijos klebonas. Kun. Tamošauskas vedė Gavėnios rekolekcijas Montrealyje kovo mėn. Ntr. G. Zenaičio

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Kapinių mašinų vajas

Šv. Jono lietuvių kapinėse yra naudojamos šios mašinos: **duobių kasimo mašina, specialiai pritaikytas sniegui valyti, žemėms vežti ir kitiems reikalams sunkvežimis bei žolei pjauti traktorius. Be jų būtų negalima atlikti įvairių reikalingų darbų. Bet šios mašinos, tarnavusios ilgą laiką, susidėvėjo, tolesnis jų taisymas pasidarė neįmanomas. Reikia naujų mašinų, kurių kaina apie 70,000 dol. Tai didelė finansinė kapinėms našta. Todėl Kapinių komisija nutarė skelbti mašinų įsigijimo vąų ir paprašyti dosnių tautiečių finansinės paramos. Lietuvių kapinės tarnauja Toronto, Mississaugos, Hamiltono ir kitų vietovių tautiečams. Kapinių vado-vybė, Šv. Jono kapinių komisija, yra atsakinga už kapinių administravimą ir nuo niekieno nepriklausomai tvarko kapinių reikalus. Tikimasi mielų tautiečių, kaip ir anksčiau, palankaus atsiliepinimo. Už aukas bus išduodami pakvitavimai nuo valstybinių mokesčių atleidimo. Čekius rašyti bei aukas siųsti prašoma šiuo adresu: Šv. Jono lietuvių kapinės, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3.**